

Nr 80

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65; given Stockholms slott den 6 mars 1964.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen framlägges förslag till allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65. Förslaget upptager på driftbudgeten en anslagssumma av 1 075,5 milj. kr. och på kapitalbudgeten en anslagssumma av 325,4 milj. kr. eller sammanlagt 1 400,9 milj. kr. Den till beredskapsstaten knutna finansfullmakten föreslås upptagen till oförändrat 600 milj. kr. Till grund för beredskapsstaten ligger ett av arbetsmarknadsstyrelsen upprättat förslag till investeringsreserv, som omfattar såväl anläggnings- och husbyggnadsarbeten som statliga industribeställningar och inrymmer alternativa sysselsättningsprogram för mötande av skilda arbetslöshetssituationer.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1964.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, förslag till allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 och anför därvid följande.

Inledning

Jämlikt regeringsformen § 63 må riksdagen i den ordning, som gäller för riksstatens reglerande, antaga allmän beredskapsstat, upptagande de anslag, som kan erfordras vid ekonomisk kris eller annat nödläge. Riksdagen äger därvid fastställa den ordning, i vilken Kungl. Maj:t må förfoga över de i beredskapsstaten uppförda anslagen.

Enligt den av Kungl. Maj:t för arbetsmarknadsstyrelsen fastställda instruktionen åligger det styrelsen bland annat, att årligen upprätta och till Kungl. Maj:t ingiva förslag till reserv av statliga, kommunala och statsunderstödda investeringsobjekt, att till Kungl. Maj:t inkomma med de förslag och i övrigt vidtaga de åtgärder, som må erfordras för att få till stånd detaljplanering av arbeten, intagna i eller avsedda att intagas i investeringsreserven, samt att föra centralt register över tillgängliga investeringsobjekt.

Allmän beredskapsstat fastställdes senast av 1963 års riksdag (prop. 38; SU 101—109, 136; JoU 12; rskr 178, 228—236 och 320) avseende budgetåret 1963/64. Beredskapsstaten upptar på driftbudgeten en anslagssumma av 1 128,5 milj. kr. och på kapitalbudgeten en anslagssumma av 332,2 milj. kr. eller sammanlagt 1 460,7 milj. kr.

De å beredskapsstaten uppförda anslagen är avsedda för finansiering av en investeringsreserv, som omfattar såväl statliga och kommunala som statsunderstödda investeringsobjekt. Investeringsreserven inrymmer alternativa sysselsättningsprogram för att man skall kunna möta skilda arbetslöshetssituationer. De i investeringsreserven intagna arbetsobjekten har utvalts främst på grund av angelägenhetsgraden.

Beträffande statsbidrag till kommunala och enskilda arbeten gäller, att statsbidragsgrunderna kan jämkas med hänsyn till de särskilda förhållanden under vilka investeringsverksamheten kan komma att bedrivas.

För beredskapsstatens ikraftträdande kräves särskilt beslut av riksdagen. Enligt en till beredskapsstaten knuten finansfullmakt äger emellertid Kungl. Maj:t att, därest arbetsmarknadsläget så påfordrar, inom ramen av ett belopp av 600 milj. kr. meddela beslut om utförande av arbeten, för vilka anslag uppförts å den allmänna beredskapsstaten för budgetåret 1963/64. Detta bemyndigande har hittills inte behövt utnyttjas under innevarande budgetår.

Med skrivelse den 31 januari 1964 har *arbetsmarknadsstyrelsen* överlämnat förslag till investeringsreserv att ligga till grund för beredskapsstaten för budgetåret 1964/65. Förslaget torde såsom bihang få fogas till protokollet i detta ärende (*Bihang B*).

Arbetsmarknadsstyrelsens förslag till investeringsreserv och finansiering av denna

Vid sitt urval av objekt till investeringsreserv för budgetåret 1964/65 har arbetsmarknadsstyrelsen följt samma principer som legat till grund för den av riksdagen antagna allmänna beredskapsstaten för innevarande budgetår. Den första principen har gällt arbetsobjektens angelägenhetsgrad. Såvitt avser statliga eller statsunderstödda arbetsobjekt har styrelsen inskaffat uppgifter om sådana anläggnings- och husbyggnadsarbeten samt sådan anskaffning av inhemska industriprodukter, som bedömts böra komma till utförande i normal turordning under de närmaste budgetåren. En motsvarande angelägenhetsgradering har tillämpats för kommunala och enskilda arbetsobjekt. Denna urvalsprincip medför en samordning av medelsanvisningar på riksstat och anslag å allmän beredskapsstat innebärande att arbeten i investeringsreserven inom sådana verksamhetsområden, där långtidsplaner finns upprättade, i regel väljs inom ramen för dessa. Den andra urvalsprincipen har varit att endast medta sådana arbetsobjekt, vilkas igångsättande bedöms kunna ske för beredande av sysselsättning under budgetåret 1964/65. Som en allmän regel har vidare gällt, att objekten skall kunna påbörjas efter en längsta varseltid av fyra månader. Undantag har dock fått göras från denna regel. Detta gäller särskilt i fråga om husbyggnader, där projekteringsläget för närvarande ofta är sådant att arbetena inte kan påbörjas förrän efter längre varseltid. Beträffande industrileveranser avser varseltiden tidpunkten för beställningens utläggande. Detta innebär att sysselsättningseffekten inte alltid blir omedelbar, då en längre planeringstid kan erfordras inom den berörda industrien.

Såvitt avser bostadsbyggandet erinrar arbetsmarknadsstyrelsen om att i

1964 års statsverksproposition, bil. 13, s. 208, uppställts ett bostadsbyggnadsprogram för innevarande år omfattande 85 000 lägenheter. Detta program ligger till grund för beräkning av erforderlig medelsram för preliminära lånebeslut. Skulle utvecklingen på arbetsmarknaden möjliggöra en jämkning uppåt av byggnadsprogrammet avses emellertid förslag härom skola föreläggas riksdagen senare i år. Styrelsen har därför ej framlagt något förslag till investeringsreserv avseende bostadsbyggandet.

De generella bemyndiganden för *investeringsreservens finansiering*, vilka arbetsmarknadsstyrelsen föreslår skola gälla i anslutning till allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65, överensstämmer med motsvarande bemyndiganden för innevarande budgetår.

Förslaget till beredskapsstat upptar — förutom anslag helt eller delvis avseende individuellt angivna investeringsobjekt — ett flertal anslag för kollektiva ändamål, såsom anskaffning av materiel för försvaret, vägunderhåll och vägbyggnader samt anläggningar för vattenförsörjning och avlopp. I avsikt att vinna rörelsefrihet vid utväljandet av de bäst lämpade investeringsobjekten vid uppkommande arbetslöshetsituationer, föreslås att företag, som avses bli finansierade med anslag till kollektivt angivna ändamål, skall få utbytas mot nya företag av samma slag, för den händelse arbeten, som ursprungligen avsetts bli intagna i investeringsreserven, ej visar sig lämpliga att bedriva. Därjämte förordas att kollektivanslag på beredskapsstaten skall få tas i anspråk inte endast för att utföra ett företag inom vilken företagsgrupp som helst, som omfattas av kollektivanslaget, utan även forcering av arbeten, till vilka motsvarande anslag uppförts å riksstaten.

Vid uppförande av ett flertal sakanslag å allmän beredskapsstat för att tillgodose skiftande ändamål — anslaget må vara av kollektiv art eller ej — kvarstår en bundenhet i handlingsfriheten vid utnyttjandet av beredskapsstaten. De av styrelsen till uppförande å allmän beredskapsstat förordade anslagen är i regel att betrakta endast som ett första alternativ för finansiering av sysselsättningsarbeten. Styrelsen hemställer därför om uppförande av ett samlingsanslag för budgetåret 1964/65 motsvarande det å den allmänna beredskapsstaten för innevarande budgetår upptagna anslaget Vissa sysselsättningspolitiska åtgärder. Anslaget bör i likhet med i riksstatsförslaget för budgetåret 1964/65 benämnas Allmänna beredskapsarbeten m. m.

Vid framläggande av sitt förslag till allmän beredskapsstat för nästa budgetår har arbetsmarknadsstyrelsen förutsatt att överskridanden av vissa riksstatsanslag skall kunna ske i den omfattning, som är erforderlig för att kunna anordna sysselsättningsarbeten. Härvid avses de å riksstaten för budgetåret 1964/65 uppförda förslagsanslagen Statens mentalsjukhus; Omkostnader, Bidrag till vissa byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet, Bidrag till byggnadsarbeten m. m. vid yrkesskolor,

Statens skogsförbättringsanslag, Vägbyggnader å skogar i enskild ägo samt Omskolning m. m.

Arbetsmarknadsstyrelsen erinrar också att i 1963 års reviderade finansplan (prop. 150, s. 34; rskr 342) behandlades frågan om ersättning till affärsverken för de företagsekonomiska merkostnader, som en samhälls-ekonomiskt motiverad anpassning av dessas investeringsverksamhet medförde. Därvid föreslogs att Kungl. Maj:t, i avvaktan på prövningen av affärsverksutredningens kommande förslag, skulle äga medge vissa extra avskrivningar vid en konjunkturpolitiskt motiverad tidigareläggning av affärsverkens investeringar. Förslaget lämnades utan erinran av riksdagen och styrelsen förutsätter att den angivna ordningen skall få tillämpas även under budgetåret 1964/65.

Vidare framhåller arbetsmarknadsstyrelsen att statsbidrag till kommunala och enskilda arbeten, anordnade i sysselsättningssyfte, i princip bör utgå enligt gällande grunder. Angeläget anses dock att liksom hittills de gällande statsbidragsgrunderna må kunna jämkas, där så erfordras, med hänsyn till de särskilda förhållanden under vilka investeringsverksamheten kan komma att bedrivas.

Därest de av arbetsmarknadsstyrelsen angivna förutsättningarna för beredskapsstatens finansiering godtas, uppskattar styrelsen det totala anslagsbehovet å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 till 1 401,2 milj. kr., varav på driftbudgeten 1 075,5 milj. kr. och på kapitalbudgeten 325,7 milj. kr.

För att Kungl. Maj:t i viss utsträckning skall kunna utnyttja beredskapsstaten redan innan särskilt riksdagsbeslut meddelats, föreslår slutligen arbetsmarknadsstyrelsen att Kungl. Maj:t hos riksdagen hemställer om en finansfullmakt enligt hittills tillämpade grunder avseende ett belopp av 600 milj. kr.

Departementschefen

Riksdagen fastställer sedan 1960 årligen allmän beredskapsstat upptagande anslag till skilda statliga, kommunala eller statsunderstödda investeringsobjekt, vilka bedöms lämpliga att igångsättas i sysselsättningsstödjande syfte vid en konjunkturavmattning. Till grund för beredskapsstaten ligger ett av arbetsmarknadsstyrelsen uppgjort förslag till investeringsreserv vari medtages objekt, vilka dels ha hög angelägenhetsgrad och dels kan igångsättas med kort varseltid. Beredskapsstaten innefattar, utöver anslag till individuella investeringsobjekt och anslag för kollektiva investeringsändamål, regelmässigt även ett samlingsanslag motsvarande riksstatsförslagens anslag Allmänna beredskapsarbeten m. m.

För den allmänna beredskapsstatens ikraftträdande kräves särskilt riks-

dagsbeslut. Genom en till beredskapsstaten knuten finansfullmakt äger emellertid Kungl. Maj:t, om arbetsmarknadsläget så påfordrar, att inom en ram av 600 milj. kr. meddela beslut om utförande av arbeten för vilka anslag uppförts å beredskapsstat.

Innan jag övergår till att behandla det nu av arbetsmarknadsstyrelsen framlagda förslaget till investeringsreserv samt finansieringen av densamma vill jag här erinra om vad jag i finansplanen till årets statsverksproposition framhöll om den ekonomiska utvecklingen under innevarande år. Bedömningen av de internationella konjunkturutsikterna och av de tendenser som för närvarande gör sig gällande inom svensk ekonomi tydde på att huvudmålet för den ekonomiska politiken — den fulla sysselsättningen under samhällsekonomisk balans — skall kunna förverkligas också under 1964. Produktionen väntas stiga i något snabbare takt än under de båda närmast föregående åren, varav följer att efterfrågan på arbetskraft allmänt sett torde komma att ligga på en hög nivå. De lokala ojämnheter i arbetsmarknadsläget som förelåg under 1963 kan emellertid till betydande del väntas bestå även under 1964. På vissa delar av byggnadsarbetsmarknaden kan tillgången på arbetskraft befaras bli otillräcklig i all synnerhet som bedömningen av utvecklingstendenserna allmänt sett kommit att förskjutas ytterligare i expansiv riktning sedan statsverkspropositionen framlades. Ansträngningarna måste därför intensifieras att genom utbildning och omskolning öka tillgången på byggnadsarbetare och även med olika medel underlätta arbetskraftens flyttning till de områden där byggnadsbehoven är mest akuta. Med de ambitioner som föreligger kan det emellertid inte undvikas att knappheten på resurser i vissa lägen kommer att tillspetsas, såsom fallet varit under fjolåret. För att i sådana lägen möjliggöra prioritering av de mest angelägna byggnadsprojekten kan en komplettering av den hittillsvarande regleringen genom igångsättningstillstånd vara ändamålsenlig. Förslag till proposition till riksdagen rörande sådan ändring av lagstiftningen kommer senare denna dag att föreläggas Kungl. Maj:t.

Även om det omedelbara behovet av en allmän investeringsreserv — mot bakgrunden av den antydda bedömningen av de ekonomiska framtidsutsikterna — inte förefaller påtagligt ur sysselsättningspolitisk synpunkt finner jag det inte desto mindre angeläget att investeringsreserven fortlöpande förnyas. Erfarenheten har nämligen visat att en tillräcklig reserv av färdigplanerade investeringsprojekt erfordras om den statliga och statsunderstödda anläggningsverksamheten snabbt skall kunna utvidgas när behov därav uppkommer i ett försvagat konjunkturläge. En sådan reserv av planerade projekt kräver fortlöpande insatser för sin uppbyggnad och förnyelse.

Det av arbetsmarknadsstyrelsen nu uppgjorda förslaget till allmän beredskapsstat för 1964/65 upptar på driftbudgeten en anslagssumma av 1 075,5 milj. kr. och på kapitalbudgeten en anslagssumma av 325,7 milj. kr. eller

sammanlagt 1 401,2 milj. kr. Huvudsakligen innefattas i förslaget anläggnings- och husbyggnadsarbeten samt anskaffningar av inhemska industriprodukter. Grunderna för förslaget överensstämmer med dem som präglat utformningen av beredskapsstaten för innevarande budgetår.

Arbetsmarknadsstyrelsens förslag till investeringsreserv har beretts in om berörda departement. Beredningen har ej föranlett några större avvikelser från styrelsens förslag. De av arbetsmarknadsstyrelsen gjorda avvägningarna beträffande investeringsreservens omfattning och urvalet av investeringsobjekt finner jag därför i huvudsak kunna godtagas. Efter den verkställda beredningen upptar förslaget till allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 anslag om sammanlagt 1 400,9 milj. kr. eller i stort sett lika mycket som beredskapsstaten för innevarande budgetår.

I likhet med arbetsmarknadsstyrelsen finner jag att någon investeringsreserv avseende bostadsbyggandet ej behöver framläggas i detta sammanhang. Såsom framhölls i årets statsverksproposition bör det framlagda bostadsbyggnadsprogrammet om 85 000 lägenheter utvidgas, därest detta visar sig möjligt ur konjunktursynpunkt. I sådant fall får frågan tagas upp i särskild ordning.

I anslutning till vad arbetsmarknadsstyrelsen anfört beträffande vissa extra avskrivningar vid en konjunkturpolitiskt motiverad tidigareläggning av affärsverkens investeringar vill jag erinra om att 1963 års riksdag (SU 155; rskr 342) godtagit de av mig i den reviderade finansplanen förordade riktlinjerna för avskrivning av vissa affärsverksinvesteringar att gälla i avvaktan på prövningen av affärsverksutredningens kommande förslag.

Liksom gällt under tidigare budgetår bör i enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens förslag investeringsprojekt, som avses att finansieras med kollektivanslag å beredskapsstat, kunna ersättas med nya projekt av samma slag, därest det visar sig, att de ursprungligen upptagna arbetena skulle visa sig vara mindre lämpliga att bedriva i en viss arbetsmarknadssituation. Vidare bör liksom hittills kollektivanslag på beredskapsstaten även få användas för forcering av arbeten, till vilka motsvarande anslag uppförts å riksstaten. För att öka handlingsfriheten vid utnyttjandet av beredskapsstaten bör som arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit liksom under tidigare budgetår å beredskapsstaten för budgetåret 1964/65 uppföras ett samlingsanslag. Detta bör, liksom i riksstatsförslaget, benämnas Allmänna beredskapsarbeten m. m.

I fråga om finansieringen av vissa i investeringsreserven intagna arbeten har arbetsmarknadsstyrelsen vidare förutsatt att motsvarande förslagsanslag upptagna å riksstaten liksom tidigare skall kunna belastas i den omfattning, som är erforderlig. Jag har inte något att erinra mot arbetsmarknadsstyrelsens ifrågavarande förslag.

Vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit i fråga om statsbidragsgrunderna för kommunala och enskilda arbeten i investeringsreserven föranleder

inte heller någon erinran från min sida. De nu gällande statsbidragsgrunderna bör sålunda, i likhet med vad som tidigare gällt kunna jämkas, där så erfordras med hänsyn till de särskilda förhållanden under vilka investeringsverksamheten kan bedrivas.

Såsom bihang (*Bihang A*) till detta protokoll torde få fogas förslag till allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 upprättat i enlighet med vad jag här förordat och innefattande en specifikation av de förslag om särskilda anslag på nämnda stat, vilka tidigare denna dag framlagts av vederbörande föredragande (Bil. 1—9). Förslaget upptar på driftbudgeten en anslagssumma av 1 075,5 milj. kr. och på kapitalbudgeten en anslagssumma av 325,4 milj. kr.

Utan riksdagens hörande bör anslagen få utnyttjas blott inom ramen av visst högsta belopp. För beredskapsstatens ikraftträdande bör således krävas särskilt beslut av riksdagen. Bemyndigandet för Kungl. Maj:t att utan riksdagens hörande meddela beslut om utförande av arbeten, för vilka anslag uppförts på beredskapsstaten, torde liksom under innevarande budgetår böra fastställas till 600 milj. kr. Även vid tillämpning av detta bemyndigande torde de i det föregående nämnda förutsättningarna för disposition av anslagen få gälla samt — därest så visar sig erfordrerligt — berörda jämkningar i statsbidragsgrunderna få medgivas.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels godkänna det vid detta protokoll fogade förslaget till allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65,

dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att, därest arbetsmarknadsläget så påfordrar, inom ramen av ett belopp av 600 000 000 kronor meddela beslut om utförande av arbeten, för vilka anslag uppförts å allmänna beredskapsstaten.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Sven-Olof Norberg

JUSTITIEDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över justitiedepartementensärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1964.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Kling, anmäler härefter under justitiedepartementets handläggning hörande ärenden angående statsutgifter å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 och anför därvid följande.

DRIFTBUDGETEN

E. Kriminalvården m. m.

[1] **Fångvårdsanstalterna: Maskin- och verktygsutrustning m. m.** I årets statsverksproposition (bil. 4, s. 79—82) har för anskaffande av maskin- och verktygsutrustning upptagits ett reservationsanslag av 3 300 000 kr. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 6), efter samråd med fångvårdsstyrelsen och fångvårdens byggnadskommitté, att i investeringsreserven intages komplettering av maskin- och verktygsutrustning vid befintliga fångvårdsanstalter och kolonier för en sammanlagd kostnad av 1 000 000 kr.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Fångvårdsanstalterna: Maskin- och verktygsutrustning m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 1 000 000 kr.

[2] **Fångvårdsanstalterna: Engångsanskaffning av inventarier m. m.** Till ifrågakvarande ändamål har i årets statsverksproposition (bil. 4, s. 82—84)

äskats ett reservationsanslag av 3 500 000 kr. Efter samråd med fångvårdsstyrelsen och fångvårdens byggnadskommitté föreslår arbetsmarknadsstyrelsen (Bihang B, s. 6) att i investeringsreserven intages anskaffningar av ifrågavarande slag för en sammanlagd kostnad av 1 000 000 kr.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Fångvårdsanstalterna: Engångsanskaffning av inventarier m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 1 000 000 kr.

[3] **Fångvårdsanstalterna: Anskaffning, montering och transport av baracker m. m.** Under denna rubrik har i årets statsverksproposition (bil. 4, s. 84—87) upptagits ett reservationsanslag av 1 400 000 kr. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, efter samråd med fångvårdsstyrelsen (Bihang B, s. 6), att å allmän beredskapsstat uppföres ett anslag av 3 000 000 kr. för byggnadsarbeten vid vissa av fångvårdsstyrelsen planerade nya kolonier samt för ombyggnad av vissa befintliga kolonier. Jag tillstyrker arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Fångvårdsanstalterna: Anskaffning, montering och transport av baracker m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 3 000 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

III. Statens allmänna fastighetsfond

[4] **Vissa byggnadsarbeten för fångvården.** Till ifrågavarande ändamål har i årets statsverksproposition (bil. 4, s. 114—129) upptagits ett investeringsanslag av 21 000 000 kr. Tillgängliga medel, jämte nämnda anslag, har beräknats möjliggöra en byggnadsverksamhet under de två närmaste budgetåren för inemot 52 milj. kr. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 7), efter samråd med fångvårdsstyrelsen och fångvårdens byggnadskommitté, att i investeringsreserven intages byggnadsarbeten för fångvården för en kostnad av 2 milj. kr. Enligt arbetsmarknadsstyrelsen bör beloppet få användas främst till att påbörja vissa i fångvårdsstyrelsens utvecklingsplan för anstaltsväsendet intagna byggnadsarbeten eller till att forcera byggnadsarbeten vid andra fångvårdsanstalter, om vilka statsmakterna fattat beslut.

Jag har icke funnit anledning till erinran mot styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten för fångvården* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 2 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Margit Hirén

FÖRSVARSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1964.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Andersson, anmäler här- efter under försvarsdepartementets handläggning hörande ärenden angående statsutgifter å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 och an- för därvid följande.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages an- skaffning av industriprodukter för försvaret till en sammanlagd kostnad av 173 000 000 kr. Ämbetsverket räknar därvid med ett urval av skilda ar- betsobjekt, kostnadsberäknade till 300 450 000 kr. Såvitt avser byggnads- och anläggningsarbeten m. m. för försvaret anmäler arbetsmarknadssty- relsen, att urvalsmaterialet för en investeringsreserv av hithörande arbeten under försvarets fastighetsfond omfattar företag för en sammanlagd kost- nad av 49 550 000 kr. Härav föreslår arbetsmarknadsstyrelsen att objekt för sammanlagt 39 500 000 kr. intages i investeringsreserven. Närmare uppgif- ter angående hur urvalsmaterialet fördelar sig på olika anskaffningar och arbeten framgår av föreliggande förslag till investeringsreserv (Bihang B, s. 8).

I det följande anmäles de anslag, som erfordras för ifrågavarande an- skaffningar och arbeten. Liksom tidigare år utgår jag från att anslag un- der för beredskapsstaten gällande förutsättningar dels får användas för att genomföra vilka som helst av de anskaffningar och arbeten som intagits i urvalsmaterialet för anslaget i fråga, dels får utnyttjas för att forcera så- dana anskaffningar och arbeten, som ingår i de ordinarie anskaffnings- och arbetsprogrammen, för vilka medel anvisats å riksstaten. Nya anskaff- ningar eller arbeten bör icke komma till stånd utan Kungl. Maj:ts särskilda medgivande oavsett om härför tages i anspråk riksstatsanslag eller anslag under beredskapsstaten.

DRIFTBUDGETEN

B. Armén

[1] **Anskaffning av materiel för armén.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 12), att för detta ändamål upptages ett anslag av 100 000 000 kr. å allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Anskaffning av materiel för armén* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 100 000 000 kr.

C. Marinen

[2] **Anskaffning av materiel för marinen.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 12), att å allmän beredskapsstat för nästa budgetår upptages ett anslag av 30 000 000 kr. för ifrågavarande ändamål.

Jag biträder vad styrelsen föreslagit och hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Anskaffning av materiel för marinen* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 30 000 000 kr.

D. Flygvapnet

[3] **Anskaffning av materiel för flygvapnet.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 12), att för detta ändamål å allmän beredskapsstat för nästa budgetår upptages ett anslag av 30 000 000 kr.

Då jag icke har någon erinran mot styrelsens förslag får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Anskaffning av materiel för flygvapnet* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 30 000 000 kr.

E. För krigsmakten gemensamma ändamål

[4] **Anskaffning av fortifikatorisk materiel.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 12), att å allmän beredskapsstat för nästa budgetår upptages ett anslag av 13 000 000 kr. för ifrågavarande ändamål.

Då jag icke har något att erinra mot förslaget får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Anskaffning av fortifikatorisk materiel* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 13 000 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

IV. Försvarets fonder

A. Försvarets fastighetsfond

Kasernbyggnaders delfond

[5] **Byggnadsarbeten för armén.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 14), att för detta ändamål uppföres ett anslag av 5 000 000 kr. å allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Styrelsens förslag har icke givit mig anledning till erinran. Jag hemställer därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten för armén* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 5 000 000 kr.

[6] **Byggnadsarbeten för marinen.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 14), att för detta ändamål uppföres ett anslag av 1 500 000 kr. å allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Då styrelsens förslag icke givit mig anledning till erinran får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten för marinen* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 1 500 000 kr.

[7] **Byggnadsarbeten för flygvapnet.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 14), att för detta ändamål uppföres ett anslag av 4 000 000 kr. å allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Mot styrelsens förslag har jag intet att erinra. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten för flygvapnet* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 4 000 000 kr.

[8] **Flygfältsarbeten m. m.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 14), att för detta ändamål uppföres ett anslag av 9 000 000 kr. å allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Flygfältsarbeten m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 9 000 000 kr.

Befästningars delfond

[9] **Befästningsarbeten för gemensamma ändamål.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 14), att för detta ändamål uppföres ett anslag av 11 000 000 kr. å allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Jag har intet att erinra mot styrelsens förslag och får således hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Befästningsarbeten för gemensamma ändamål* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 11 000 000 kr.

[10] **Befästningsarbeten för armén.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 14), att å allmän beredskapsstat för nästa budgetår uppföres ett anslag av 6 000 000 kr. för detta ändamål.

Mot styrelsens förslag har jag intet att invända och hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Befästningsarbeten för armén* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 6 000 000 kr.

[11] **Befästningsarbeten för marinen.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 14), att å allmän beredskapsstat för nästa budgetår uppföres ett anslag av 2 000 000 kr. för detta ändamål.

Mot arbetsmarknadsstyrelsens förslag har jag inte något att erinra. Jag hemställer därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Befästningsarbeten för marinen* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 2 000 000 kr.

[12] **Befästningsarbeten för flygvapnet.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 14), att å allmän beredskapsstat för nästa budgetår uppföres ett anslag av 1 000 000 kr. för detta ändamål.

Med tillstyrkande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Befästningsarbeten för flygvapnet* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 1 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

S. Lindow

SOCIALDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1964.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Aspling, anmäler härefter under socialdepartementets handläggning hörande ärenden angående statsutgifter å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 och anför därvid följande.

DRIFTBUDGETEN

C. Socialvård, nykterhetsvård m. m.

[1] Bidrag till anordnande samt om- och tillbyggnad av ålderdomshem. Under denna rubrik har i årets statsverksproposition (bil. 7, s. 33) äskats ett reservationsanslag av 3 300 000 kr. *Arbetsmarknadsstyrelsen* föreslår, att på allmän beredskapsstat för ifrågavarande ändamål uppföres ett anslag av 5 000 000 kr. (Bihang B, s. 15). Jag tillstyrker arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att till *Bidrag till anordnande samt om- och tillbyggnad av ålderdomshem* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 5 000 000 kr.

F. Medicinalstyrelsen m. m.

[2] Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara. Till ifrågavarande ändamål har i årets statsverksproposition (bil. 7, s. 117) upptagits ett reservationsanslag av 5 185 000 kr. Med biträdande av vad *Arbetsmarknadsstyrelsen* föreslagit (Bihang B, s. 15) hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 9 000 000 kr.

G. Mentalsjukhus m. m.

[3] **Statens mentalsjukhus: Omkostnader.** I enlighet med *arbetsmarknadsstyrelsens* förslag förordar jag, att arbeten avseende anskaffning av viss utrustning för statens mentalsjukhus intages i investeringsreserven till en kostnad av 2 500 000 kr. (Bihang B, s. 16).

Såsom styrelsen förutsatt bör kostnader för sådan anskaffning i erforderlig omfattning bestridas från förslagsanslaget till Statens mentalsjukhus: Omkostnader. Med hänsyn till den betydande ökning av belastningen på anslaget, som därvid kan uppkomma, torde vad jag sålunda förordat böra bringas till riksdagens kännedom.

KAPITALBUDGETEN

III. Statens allmänna fastighetsfond

[4] **Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårdsskolorna.** För detta ändamål har i årets statsverksproposition (bil. 7, s. 394) föreslagits ett investeringsanslag av 2 200 000 kr. *Arbetsmarknadsstyrelsen* föreslår, att på allmän beredskapsstat under denna rubrik uppföres ett anslag av 3 000 000 kr. (Bihang B, s. 16). **Beträffande** vissa av byggnadsstyrelsen redovisade förslag till nybyggnader, som ej upptagits i det för årets riksdag framlagda förslaget till investeringsplan, uttalade jag vid anmälan i statsverkspropositionen av angivna anslag, att de efter Kungl. Maj:ts prövning torde kunna komma i fråga som beredskapsarbeten om arbetsmarknadsläget skulle ge anledning därtill. Anslag för dessa liksom för övriga i arbetsmarknadsstyrelsens framställning angivna byggnadsföretag bör i enlighet med styrelsens förslag upptagas på allmän beredskapsstat med 3 000 000 kr. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårdsskolorna* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 3 000 000 kr.

[5] **Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare.** I årets statsverksproposition (bil. 7, s. 399) har under denna rubrik föreslagits fastställande av en investeringsplan, som innebär ett anslagsbehov under nästa budgetår av 1 100 000 kr. I denna plan har

bl. a. upptagits utförande av reningsanläggning vid Svartsjöanstalten. *Arbetsmarknadsstyrelsen* föreslår, att vissa yttre ledningsarbeten i samband med nämnda arbete intages i investeringsreserven. Kostnaden bör upptagas till 400 000 kr. (Bihang B, s. 17). Jag har intet att erinra mot styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 400 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Anders Leion

KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1964.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME.

Chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Skoglund, anmäler här efter under kommunikationsdepartementets handläggning hörande ärenden angående statsutgifter å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 och anför därvid följande.

DRIFTBUDGETEN

B. Väg- och vattenbyggnadsväsendet

[1] **Vägunderhåll och vägbyggnader.** Arbetsmarknadsstyrelsen har i sitt förslag till investeringsreserv (Bihang B, s. 18) behandlat frågan om investeringsplan för den statliga och statsunderstödda väg- och gatuhållningen m. m. samt hemställt, att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 måtte för utförande av väg- och gatuarbeten, varom här är fråga, uppföras anslag till vägunderhållet med 100 000 000 kr., till byggande av vägar och broar med 220 000 000 kr., till bidrag till byggande av vägar och gator med 55 000 000 kr. samt till bidrag till byggande av enskilda vägar med 3 000 000 kr.

Jag har intet att erinra mot arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra följande anslag, nämligen

	Kr.
Vägunderhållet	100 000 000
Byggande av vägar och broar	220 000 000
Bidrag till byggande av vägar och gator	55 000 000
Bidrag till byggande av enskilda vägar	3 000 000

[2] **Vatten- och avloppsanläggningar.** Med biträdande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag (Bihang B, s. 20) hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till vatten- och avloppsanläggningar* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 60 000 000 kr.

D. Sjöfart

[3] **Sjöfartsverket.** Med biträdande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag (Bihang B, s. 20) hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Lots- och fyrstaten: Omkostnader* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 300 000 kr.

[4] **Säkerhetsanstalter för sjöfarten m. m.** I arbetsmarknadsstyrelsens förslag till investeringsreserv för ifrågavarande ändamål (Bihang B, s. 20) ingår ett antal arbetsprojekt avseende säkerhetsanstalter av olika slag med en sammanlagd kostnad av 16 700 000 kr. För finansieringen av dessa projekt har föreslagits att anslag uppföres på driftbudgeten med 9 400 000 kr. och på kapitalbudgeten med 7 300 000 kr. Vidare föreslår styrelsen anslag för anskaffning av lotsbåtar med 4 600 000 kr. och för anskaffning av mätningsbåtar och mätningsmateriel m. m. med 4 100 000 kr.

Jag har intet att erinra mot arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra följande anslag, nämligen

	Kr.
<i>Säkerhetsanstalter för sjöfarten</i>	9 400 000
<i>Anskaffning av lotsbåtar</i>	4 600 000
<i>Mättnings- och rekognosceringsverksamhet</i>	4 100 000

[5] **Hamnar och farleder.** Med biträdande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag (Bihang B, s. 23) hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra följande anslag, nämligen

	Kr.
<i>Bidrag till handelshamnar och farleder</i>	7 000 000
<i>Statliga farledsarbeten</i>	3 500 000
<i>Bidrag till byggande av fiskehamnar m. m.</i>	2 700 000
<i>Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder</i>	4 500 000

KAPITALBUDGETEN

I. Statens affärsverksfonder

A. Postverket

[6] **Investeringar för postverket.** Med biträdande av vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang B, s. 23) rörande den allmänna investeringsreserven för postverket hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Posthus m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 2 000 000 kr.

B. Televerket

[7] **Investeringar för televerket.** Med biträdande av vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang B, s. 24) rörande den allmänna investeringsreserven för televerket hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Teleanläggningar m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 45 000 000 kr.

C. Statens järnvägar

[8] **Investeringar för statens järnvägar.** Med biträdande av vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang B, s. 26) rörande den allmänna investeringsreserven för statens järnvägar hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Järnvägar m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 83 000 000 kr.

D. Statens vattenfallsverk

[9] **Investeringar för statens vattenfallsverk.** Med biträdande av vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang B, s. 29) rörande den allmänna investeringsreserven för statens vattenfallsverk hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kraftstationer m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 20 000 000 kr.

II. Luftfartsfonden

[10] **Investeringar för luftfartsverket.** Med biträdande av vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang B, s. 30) rörande den allmänna investeringsreserven för luftfartsverket hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Flygplatser m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 2 000 000 kr.

III. Statens allmänna fastighetsfond

[11] **Investeringar för sjöfartsverket.** Med biträdande av vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang B, s. 30) rörande den allmänna investeringsreserven för sjöfartsverket hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Säkerhetsanstalter för sjöfarten* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 7 300 000 kr.

V. Statens utlåningsfonder

[12] **Statens lånefond för den mindre skeppsfarten.** Med biträdande av vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang B, s. 30) rörande den allmänna investeringsreserven för statens utlåningsfonder hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Statens lånefond för den mindre skeppsfarten* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 20 000 000 kr.

IX. Diverse kapitalfonder

Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond

[13] **Investeringar för väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsrörelse.** Med biträdande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag (Bihang B, s. 32) hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Vägmaskiner m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 58 200 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Lars Lindahl

FINANSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1964.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler härefter under finansdepartementets handläggning hörande ärende angående statsutgifter å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 och anför därvid följande.

DRIFTBUDGETEN

C. Skatte- och kontrollväsen

Tullverket: Anskaffning av viss materiel. Till ifrågavarande ändamål har i årets statsverksproposition (bil. 9, s. 68) för budgetåret 1964/65 äskats ett reservationsanslag av 1 000 000 kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen har i sitt förslag till investeringsreserv hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 2 700 000 kr. under denna rubrik. Beträffande motiveringen för styrelsens framställning torde få hänvisas till förslaget (Bihang B, s. 32).

I enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Tullverket: Anskaffning av viss materiel* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 2 700 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Sven-Olof Norberg

ECKLESIASTIKDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1964.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME.

Chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet Edenman, anmäler här- efter under ecklesiastikdepartementets handläggning hörande ärenden an- gående statsutgifter å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 och anför därvid följande.

DRIFTBUDGETEN

D. Skolväsendet

Investeringsbidrag

[1] **Bidrag till byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet.** I 1964 års statsverksproposition (bil. 10, s. 333) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bidrag till byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet för näs- ta budgetår anvisa ett förslagsanslag av 129 000 000 kr. Anslaget har beräk- nats med utgångspunkt i en byggnadsverksamhet motsvarande en sam- manlagd kostnad av 350 000 000 kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen har i sitt förslag till investeringsreserv (Bihang B, s. 33) framhållit, att styrelsen upprättat förslag till investeringsreserv av byggnadsarbeten för skolväsendet i samråd med skolöverstyrelsen. *Arbetsmarknadsstyrelsen* föreslår, att byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet för en sammanlagd kostnad av 50 000 000 kr. intages i investe- ringsreserven. *Arbetsmarknadsstyrelsen* framhåller, att skolöverstyrelsen beräknat erforderligt statsbidrag till en byggnadsverksamhet motsvarande en sammanlagd kostnad av 50 miljoner kr. till 35 % eller ca 17,5 miljoner

kr. Statsbidrag till byggnader för det allmänna skolväsendet, som ingår i investeringsreserven, torde enligt arbetsmarknadsstyrelsen såsom i samband med fastställande av allmän beredskapsstat för budgetåret 1963/64 medgäva få beviljas med överskridande av det å riksstaten uppförda förslagsanslaget Bidrag till vissa byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet.

Departementschefen. Med hänsyn till de principer, som följts i fråga om anslag till bidrag till skolbyggnader vid fastställande av allmän beredskapsstat för budgetåren 1946/47, 1950/51, 1956/57, 1960/61, 1961/62, 1962/63 och 1963/64 anser jag i likhet med arbetsmarknadsstyrelsen, att något anslag för ifrågavarande ändamål icke bör uppföras å allmän beredskapsstat för nästa budgetår. Vid ett utnyttjande av investeringsreserven under nästa budgetår beträffande skolbyggnader torde från förslagsanslaget Bidrag till byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet böra avföras statsbidrag, som utgår enligt kungörelsen den 31 maj 1957 (nr 318) och statsbidrag till byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet. Med hänsyn till den icke obetydliga ökning av belastningen å anslaget, som härvid kan uppkomma, torde vad jag sålunda förordad böra bringas till riksdagens kännedom.

[2] **Bidrag till byggnadsarbeten m. m. vid yrkesskolor.** I 1964 års statsverksproposition (bil. 10, s. 339) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bidrag till byggnadsarbeten m. m. vid yrkesskolor för nästa budgetår anvisa ett förslagsanslag av 47 000 000 kr. Detta anslag har beräknats med utgångspunkt från en sammanlagd kostnad av 80 000 000 kr. för byggnadsarbeten inom yrkesskolväsendet.

Arbetsmarknadsstyrelsen har efter samråd med överstyrelsen för yrkesutbildning föreslagit (Bihang B, s. 34), att byggnadsarbeten vid yrkesskolor intages i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av 20 000 000 kr. Enligt överstyrelsens beräkningar i dess petita rörande bidragsanslag för budgetåret 1963/64 bör statsbidrag för närvarande utgå med i medeltal 40 % av byggnadskostnaderna. Behovet av statsbidrag för utförande av de arbeten, som av arbetsmarknadsstyrelsen föreslagits böra medtagas i investeringsreserven skulle sålunda uppgå till ca 8 000 000 kr. Statsbidrag torde i förekommande fall enligt styrelsen få beviljas jämväl för kostnaderna för anskaffande av första uppsättningen stadigvarande undervisningsmateriel. Styrelsen föreslår slutligen, att statsbidrag till de arbeten, som intages i investeringsreserven, torde få beviljas med överskridande av det å riksstaten uppförda förslagsanslaget Bidrag till byggnadsarbeten m. m. vid yrkesskolor.

Departementschefen. I likhet med arbetsmarknadsstyrelsen anser jag, att något anslag för ifrågavarande ändamål icke bör uppföras å allmän beredskapsstat. Vid utnyttjande av investeringsreserven under nästa budgetår beträffande byggnadsarbeten för yrkesskolor torde statsbidrag till arbetena

få avföras från det å riksstaten uppförda förslagsanslaget Bidrag till byggnadsarbeten m. m. vid yrkesskolor. I samband därmed torde i förekommande fall få beviljas jämväl bidrag till kostnader för anskaffande av första uppsättningen stadigvarande undervisningsmateriel. Med hänsyn till den icke obetydliga ökning av belastningen å anslaget, som härvid kan uppkomma, torde vad jag sålunda förordat böra bringas till riksdagens kännedom.

[3] **Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor.** I 1964 års statsverksproposition (bil. 10, s. 341) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen, att under denna rubrik för nästa budgetår anvisa ett reservationsanslag av 2 500 000 kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen har på grundval av föreliggande uppgifter om aktuella byggnadsföretag för folkhögskolorna föreslagit (Bihang B, s. 34), att i investeringsreserven intages arbeten avseende permanenta lokaler för folkhögskolor för en sammanlagd kostnad av 5 000 000 kr. Då statsbidrag till ifrågavarande kostnader enligt gällande bestämmelser må utgå med högst 75 % av bidragsunderlaget beräknar styrelsen erforderligt statsbidrag till dessa arbeten till ca 3 500 000 kr.

Departementschefen. Med tillstyrkande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 3 500 000 kr.

E. Högre utbildning och forskning

Inredning och utrustning

[4] **Inredning och utrustning av lokaler vid universitet, högskolor m. m.** I 1964 års statsverksproposition (bil. 10, s. 558) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till inredning och utrustning av lokaler vid universitet, högskolor m. m. för nästa budgetår anvisa ett reservationsanslag av 30 000 000 kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen har efter samråd med utrustningsnämnden för universitet och högskolor föreslagit (Bihang B, s. 34), att i investeringsreserven intages arbeten och anskaffningar avseende inredning och utrustning vid universitet och högskolor för en kostnad av 3 000 000 kr.

Styrelsen framhåller, att utrustningsnämnden till styrelsen redovisat inköp av inredning och utrustning för sammanlagt 3 000 000 kr. såsom lämpliga att intagas i investeringsreserven. Av beloppet avser 2 600 000 kr. möbler, inredningar och armatur samt 400 000 kr. laboratorieutrustning. Styrelsen

framhåller, att de av styrelsen föreslagna inköpen avser ett tidigareläggande till budgetåret 1964/65 av de i investerings- och utrustningsplanen för universitet och högskolor intagna inrednings- och utrustningsobjekten.

Departementschefen. Med tillstyrkande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Inredning och utrustning av lokaler vid universitet, högskolor m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 3 000 000 kr.

III. KAPITALBUDGETEN

Statens allmänna fastighetsfond

[5] **Ombyggnad av kungl. biblioteket.** *Arbetsmarknadsstyrelsen* har efter samråd med byggnadsstyrelsen föreslagit (Bihang B, s. 35), att arbeten tillhörande fjärde etappen av ombyggnadsarbeten vid kungl. biblioteket intages i investeringsreserven. Kostnaderna för denna etapp beräknas till totalt 1 900 000 kr., varav arbeten för 500 000 kr. kan utföras under budgetåret 1964/65. Bygghandlingar är i huvudsak färdiga.

Departementschefen. Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Ombyggnad av kungl. biblioteket* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 500 000 kr.

[6] **Ombyggnadsarbeten för nationalmuseum.** Genom beslut den 11 maj 1962 uppdrog Kungl. Maj:t åt byggnadsstyrelsen att verkställa utredning rörande fortsatta ombyggnadsarbeten inom nationalmuseums byggnad (tredje etappen) fram till och med färdigställande av byggnadsprogram.

Arbetsmarknadsstyrelsen har efter samråd med byggnadsstyrelsen föreslagit (Bihang B, s. 35), att arbeten avseende tredje etappen av ombyggnad av nationalmuseums byggnad intages i investeringsreserven intill en kostnad av 500 000 kr. Kostnaderna för hela etappen uppskattas till 3 000 000 kr.

Departementschefen. Med tillstyrkande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Ombyggnadsarbeten för nationalmuseum* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 500 000 kr.

[7] **Byggnadsarbeten vid universitetet i Lund.** Efter framställning från byggnadsstyrelsen uppdrog Kungl. Maj:t den 25 januari 1963 åt byggnadsstyrelsen att på grundval av ett ingivet byggnadsprogram projektera en nybyggnad för radiofysiska institutionen vid universitetet i Lund. Kostnaderna för byggnadsföretaget uppskattades till ca 1 400 000 kr. enligt prisläget den 1 juli 1961, vilket utgör ca 1 500 000 kr. enligt prisläget den 1 juli 1963.

I skrivelse den 30 augusti 1963 har *byggnadsstyrelsen* hemställt, att 1 000 000 kr. måtte beräknas för budgetåret 1964/65 för nybyggnad för radiofysiska institutionen. Huvudhandlingar för byggnadsföretaget har ännu icke redovisats av styrelsen. Jag föreslår, att ett anslag av 1 000 000 kr. uppföres å beredskapsstat för nästa budgetår avseende nybyggnad för ifrågavarande institution. Jag hemställer sålunda, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten vid universitetet i Lund* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 1 000 000 kr.

[8] **Byggnadsarbeten vid vissa universitet och högskolor.** Efter framställning från *byggnadsstyrelsen* uppdrog Kungl. Maj:t den 6 september 1963 åt styrelsen att på grundval av ett ingivet byggnadsprogram projektera en nybyggnad för avdelningen för arkitektur vid Chalmers tekniska högskola. Enligt Kungl. Maj:ts ifrågavarande beslut skall vid projekteringen beaktas bl. a., att kostnaden för nybyggnaden skall begränsas till ca 9 500 000 kr. enligt prisläget den 1 juli 1962, vilket utgör ca 9 850 000 kr. enligt prisläget den 1 juli 1963. Huvudhandlingar för byggnadsföretaget har ännu inte redovisats av byggnadsstyrelsen. Jag föreslår, att ett anslag av 2 000 000 kr. uppföres å beredskapsstat för nästa budgetår avseende ifrågavarande nybyggnad. Medel för byggnadsarbeten vid Chalmers tekniska högskola har för nästa budgetår i 1964 års statsverksproposition (bil. 10, s. 656) föreslagits bära beräknas under ett för flera universitet och högskolor gemensamt investeringsanslag, benämnt *Byggnadsarbeten vid vissa universitet och högskolor*. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten vid vissa universitet och högskolor* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 2 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

E. Erlandsson

Bilaga 7

JORDBRUKSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1964.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Holmqvist, anmäler här- efter under jordbruksdepartementets handläggning hörande ärenden an- gående statsutgifter å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 och anför därvid följande.

DRIFTBUDGETEN

F. Forskning och undervisning på jordbrukets och trädgårdsnäringens område

[1] Bidrag till byggnadsarbeten vid lantbrukets yrkesskolor. För detta ändamål har å riksstaten för budgetåret 1964/65 äskats ett reservationsanslag av 6 000 000 kr. (prop. 1964: 1, bil. 11, s. 149).

Arbetsmarknadsstyrelsen har i sitt förslag till investeringsreserv hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 2 500 000 kr. under denna rubrik. Beträffande motiveringen för styrelsens framställning torde få hänvisas till förslaget (Bihang B, s. 36).

Departementschefen. Mot arbetsmarknadsstyrelsens förslag har jag inte något att erinra. Jag hemställer därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till byggnadsarbeten vid lantbrukets yrkesskolor* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 2 500 000 kr.

H. Skogsväsendet

[2] **Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Omkostnader.** För detta ändamål har å riksstaten för budgetåret 1964/65 äskats ett reservationsanslag av 4 767 000 kr. (prop. 1964: 1, bil. 11, s. 185).

Arbetsmarknadsstyrelsen har i sitt förslag till investeringsreserv hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 1 000 000 kr. till bidrag till skogsvårdsstyrelsernas omkostnader att användas för husbyggnadsarbeten vid skogsbruksskolor. I fråga om den närmare motiveringen för styrelsens framställning hänvisas till förslaget (Bihang B, s. 37).

Departementschefen. Jag har inte någon erinran mot styrelsens beräkning av medelsbehovet. I enlighet med styrelsens förslag hemställer jag därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Omkostnader* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 1 000 000 kr.

[3] **Statens skogsförbättringsanslag och Vägbyggnader å skogar i enskild ägo.** I riksstatsförslaget för budgetåret 1964/65 har (prop. 1964: 1, bil. 11, s. 187 och 188) uppförts

1) till Statens skogsförbättringsanslag ett förslagsanslag av 7 900 000 kr. varjämte föreslagits, att statsbidrag må beviljas på högst 5 500 000 kr. till skogsodlingsåtgärder på sämre jordbruksmark samt på högst 2 400 000 kr. till med anslaget i övrigt avsedda ändamål;

2) till Vägbyggnader å skogar i enskild ägo ett förslagsanslag av 12 000 000 kr. varjämte föreslagits, att statsbidrag må beviljas på sammanlagt högst 11 000 000 kr. till vägbyggnader å skogar i enskild ägo.

Arbetsmarknadsstyrelsen har i sitt förslag till investeringsreserv hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen, att de rambelopp, som föreslagits för budgetåret 1964/65 för beviljande av bidrag från de i det föregående angivna anslagen måtte enligt Kungl. Maj:ts bestämmande få överskridas under de förutsättningar, som gäller för beredskapsstatens ikraftträdande.

Beträffande beräkningen av anslagsbehovet hänvisas till styrelsens förslag (Bihang B, s. 37).

Departementschefen. Med tillstyrkande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att medge, att under budgetåret 1964/65 de rambelopp som för nämnda budgetår föreslagits för beviljande av bi-

drag från Statens skogsförbättringsanslag och anslaget Vägbyggnader å skogar i enskild ägo må, under de förutsättningar, som gäller för beredskapsstatens ikraftträdande, få överskridas enligt Kungl. Maj:ts bestämmande.

KAPITALBUDGETEN

I. Statens affärsverksfonder

E. Domänverket

[4] **Avsättning till domänverkets fond.** I sitt förslag till investeringsreserv har *arbetsmarknadsstyrelsen*, efter samråd med domänstyrelsen, hemställt att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 22 000 000 kr. för avsättning till domänverkets fond. Beträffande den av styrelsen anförda motiveringen hänvisas till nyssnämnda förslag (Bihang B, s. 38).

Departementschefen. Med biträdande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Avsättning till domänverkets fond* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 22 000 000 kr.

V. Statens utlåningsfonder

[5] **Fiskerilånefonden.** I sitt förslag till investeringsreserv har *arbetsmarknadsstyrelsen*, efter samråd med fiskeristyrelsen, hemställt att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 5 000 000 kr. till fiskerilånefonden att användas för långivning i syfte att befrämja sysselsättningen inom den mindre varvsindustrien. Beträffande den av styrelsen anförda motiveringen torde få hänvisas till nyssnämnda förslag (Bihang B, s. 38).

Departementschefen. Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer sålunda, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Fiskerilånefonden* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 5 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

B. Siöalth

HANDELSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1964.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lange, anmäler här efter under handelsdepartementets handläggning hörande ärenden angående statsutgifter å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 och anför därvid följande.

DRIFTBUDGETEN

C. Sveriges geologiska undersökning

[1] Sveriges geologiska undersökning: Utrustning. Till detta ändamål har i årets statsverksproposition (bil. 12, s. 63) för budgetåret 1964/65 äskats ett reservationsanslag av 500 000 kr. Samtidigt har under reservationsanslaget Sveriges geologiska undersökning: Malmletning äskats 2 800 000 kr. och under reservationsanslaget Sveriges geologiska undersökning: Järnmalmsinventering m. m. i Norrbotten 3 900 000 kr. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 39), att i investeringsreserven tas in anskaffningar av diamanthörmaskiner, fordon och husvagnar m. m. till en sammanlagd kostnad av 1 100 000 kr. Styrelsen hemställer att beloppet fördelas med 250 000 kr. under anslaget för utrustning, med 400 000 kr. under anslaget för malmletning och med 450 000 kr. under anslaget för järnmalmsinventering m. m. i Norrbotten.

Jag har inte något att erinra mot styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till Sveriges geologiska undersökning: Utrustning å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 250 000 kr.

[2] Sveriges geologiska undersökning: Malmletning. Med hänvisning till vad som anförts under närmast föregående anslagspunkt hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Sveriges geologiska undersökning: Malmletning* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 400 000 kr.

[3] Sveriges geologiska undersökning: Järnmalmsinventering m. m. i Norrbotten. Med hänvisning till vad som anförts under anslagspunkt 1 hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Sveriges geologiska undersökning: Järnmalmsinventering m. m. i Norrbotten* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 450 000 kr.

I. Ekonomisk försvarsberedskap

[4] Distributionsmateriel för olja. Efter samråd med överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap föreslår *arbetsmarknadsstyrelsen* (Bihang B, s. 40), att i investeringsreserven tas in anskaffning av distributionsmateriel för en sammanlagd kostnad av 4 000 000 kr.

Ärendet är av den art att redogörelse för det inte bör lämnas till statsrådsprotokollet. Ytterligare upplysningar torde få direkt tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

I enlighet med *arbetsmarknadsstyrelsens* förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Distributionsmateriel för olja* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 4 000 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

IX. Diverse kapitalfonder

Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond

[5] Anordnande av drivmedelsförråd. Efter samråd med överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap föreslår *arbetsmarknadsstyrelsen* (Bihang B, s. 40), att arbeten för en total byggnadskostnad av 8 000 000 kr. tas in i investeringsreserven. Härav kan arbeten för 2 000 000 kr. utföras under budgetåret 1964/65.

Ärendet är av den art att redogörelse för det inte bör lämnas till statsrådsprotokollet. Ytterligare upplysningar torde få direkt tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Anordnande av drivmedelsförråd* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 2 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Bertil Lund

INRIKESDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1964.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME.

Chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Johansson, anmäler härefter under inrikesdepartementets handläggning hörande ärenden angående statsutgifter å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 och anför därvid följande.

DRIFTBUDGETEN

C. Arbetsmarknad m. m.

[1] Allmänna beredskapsarbeten m. m. I årets statsverksproposition (bil. 13, s. 90) har Kungl. Maj:t föreslagit, att för beredskapsarbeten och vissa andra sysselsättningspolitiska åtgärder skall för budgetåret 1964/65 under angivna rubrik anvisas ett reservationsanslag av 315 000 000 kr. *Arbetsmarknadsstyrelsen* har föreslagit, att även på allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 skall under samma rubrik uppföras ett anslag av 300 000 000 kr. Rörande den närmare motiveringen för anslaget torde få hänvisas till styrelsens förslag (Bihang B, s. 41).

Departementschefen. På allmänna beredskapsstaten för innevarande budgetår har upptagits ett allmänt sysselsättningsanslag, benämnt Vissa sysselsättningspolitiska åtgärder. Ett motsvarande anslag med rubriken Allmänna beredskapsarbeten m. m. bör uppföras på beredskapsstaten för nästa budgetår. Detta anslag bör i första hand kunna användas för sådana ändamål som är avsedda att tillgodoses genom det i förslaget till riksstat för nästa budgetår uppförda anslaget till Allmänna beredskapsarbeten m. m. Ifrågava-

rande anslag på beredskapsstaten bör också — i likhet med vad som gäller för motsvarande anslag på beredskapsstaten för innevarande budgetår — kunna användas dels för ändamål, som tillgodosetts genom särskilda anslag på beredskapsstat, om sistnämnda anslag skulle befinnas otillräckligt, dels för bestridande av merkostnader, som direkt orsakas av att företag utföres i arbetslöshetsbekämpande syfte, och dels för andra åtgärder, som befinnes erforderliga för motverkande av sysselsättningsrubbningar.

Arbetsmarknadsstyrelsen har (Bihang B, s. 13 och 33) föreslagit, att vissa reparations-, ändrings- och underhållsarbeten på byggnader tillhörande statens allmänna fastighetsfond och försvarets fastighetsfond för 11 500 000 kr. resp. 27 500 000 kr. skall intagas i investeringsreserven. Kostnaderna härför bör enligt styrelsen bestridas från förevarande anslag. Jag har ingen erinran mot detta förslag, vilket står i överensstämmelse med vad som gäller för närvarande. Däremot kan jag icke biträda arbetsmarknadsstyrelsens förslag (Bihang B, s. 41) att förevarande anslag — utan Kungl. Maj:ts prövning i varje särskilt fall — får användas för ändamål till vilka medel anvisas under fonden för friluftslivets främjande.

Beträffande grunderna för anslagets användning till naturvårdsändamål och jordbrukets rationalisering torde dessa få fastställas av Kungl. Maj:t.

Det av arbetsmarknadsstyrelsen föreslagna anslagsbeloppet bör godtagas. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Allmänna beredskapsarbeten m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 300 000 000 kr.

[2] **Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet.** Under denna rubrik har i årets statsverksproposition (bil. 13, s. 102) äskats ett reservationsanslag av 2 000 000 kr. *Arbetsmarknadsstyrelsen* har föreslagit, att å allmän beredskapsstat för ifrågavarande ändamål uppföres ett anslag av 40 000 000 kr., vilket innebär en förhöjning med 12 000 000 kr. i förhållande till det å beredskapsstaten för innevarande budgetår uppförda anslaget (Bihang B, s. 43).

Departementschefen. Såsom styrelsen anfört torde det vid en sysselsättningskris kunna uppstå ett behov av maskinmateriel för beredskapsarbeten, som ej kan tillgodoses genom inhyrning av sådan materiel. Vidare torde i ett sådant läge anskaffning av förläggningsplatser i baracker m. m. behöva ske i avsevärd omfattning. Anslag till anskaffning av maskiner, förläggningsbyggnader m. m. bör därför liksom fallet är för innevarande budgetår uppföras på beredskapsstaten. För ändamålet bör upptagas det av arbetsmarknadsstyrelsen föreslagna anslagsbeloppet 40 000 000 kr. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 40 000 000 kr.

F. Civilförsvaret m. m.

[3] **Anskaffning av civilförsvarsmateriel.** I enlighet med *arbetsmarknadsstyrelsens* förslag (Bihang B, s. 43) tillstyrker jag, att i investeringsreserven för budgetåret 1964/65 intages 45 000 000 kr. för anskaffning av materiel inom civilförsvaret. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att närmare bestämma för vilka anskaffningar ifrågavarande belopp må användas. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Anskaffning av civilförsvarsmateriel* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 45 000 000 kr.

[4] **Bidrag till byggande av skyddsrum.** Med biträdande av *arbetsmarknadsstyrelsens* förslag rörande anslag för ifrågavarande ändamål (Bihang B, s. 43) tillstyrker jag, att i investeringsreserven för budgetåret 1964/65 intages arbeten för anordnande av skyddsrum för en sammanlagd kostnad av 9 000 000 kr., motsvarande en statsbidragskostnad av 6 000 000 kr. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma för vilka arbeten ifrågavarande belopp må användas. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till byggande av skyddsrum* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 6 000 000 kr.

[5] **Bidrag till kommuner för anordnande av branddammar för civilförvarsändamål.** I enlighet med *arbetsmarknadsstyrelsens* förslag (Bihang B, s. 43) tillstyrker jag, att i investeringsreserven för budgetåret 1964/65 intages arbeten för utbyggnad av branddammar för civilförvarsändamål för ett beräknat belopp av 900 000 kr., motsvarande en statsbidragskostnad av 600 000 kr. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma för vilka arbeten ifrågavarande belopp må användas. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till kommuner för anordnande av branddammar för civilförvarsändamål* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 600 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

III. Statens allmänna fastighetsfond

[6] Uppförande av förrådsbyggnader för civilförsvaret. I årets statsverksproposition (bil. 13, s. 200) har för ifrågavarande ändamål äskats ett investeringsanslag av 2 300 000 kr. I enlighet med *arbetsmarknadsstyrelsens* förslag (Bihang B, s. 44) förordar jag, att på allmän beredskapsstat uppföres ett anslag av 2 500 000 kr. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma för vilka arbeten ifrågavarande belopp må användas. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Uppförande av förrådsbyggnader för civilförsvaret* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 2 500 000 kr.

V. Statens utlåningsfonder

[7] Lånefonden för allmänna samlingslokaler. I årets statsverksproposition (bil. 13, s. 211) har för ifrågavarande ändamål äskats ett investeringsanslag av 7 000 000 kr. I enlighet med förslag av *arbetsmarknadsstyrelsen* (Bihang B, s. 44) förordar jag, att på allmän beredskapsstat uppföres ett anslag av 7 500 000 kr. för samma ändamål. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Lånefonden för allmänna samlingslokaler* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 7 500 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Ingemar Källberg

Bihang A

**Förslag
till
allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65**

Driftbudgeten

II. Justitiedepartementet	5 000 000
IV. Försvarsdepartementet	173 000 000
V. Socialdepartementet	14 000 000
VI. Kommunikationsdepartementet	474 100 000
VII. Finansdepartementet	2 700 000
VIII. Ecklesiastikdepartementet	6 500 000
IX. Jordbruksdepartementet	3 500 000
X. Handelsdepartementet	5 100 000
XI. Inrikesdepartementet	391 600 000
	Summa kronor 1 075 500 000

Kapitalbudgeten

I. Statens affärsverksfonder	172 000 000
II. Luftfartsfonden	2 000 000
III. Statens allmänna fastighetsfond	19 200 000
IV. Försvarets fonder	39 500 000
V. Statens utlåningsfonder	32 500 000
IX. Diverse kapitalfonder	60 200 000
	Summa kronor 325 400 000

Specifikation till driftbudgeten

II. Justitiedepartementet

E. Kriminalvården m. m.

Fängvårdsanstalterna:

Maskin- och verktygsutrustning m. m.	1 000 000
Engångsanskaffning av inventarier m. m.	1 000 000
Anskaffning, montering och transport av baracker m. m.	3 000 000
	Summa kronor 5 000 000

IV. Försvarsdepartementet

B. Armén

Anskaffning av materiel för armén	100 000 000
---	-------------

C. Marinen

Anskaffning av materiel för marinen	30 000 000
---	------------

D. Flygvapnet

Anskaffning av materiel för flygvapnet	30 000 000
--	------------

E. För krigsmakten gemensamma ändamål

Anskaffning av fortifikatorisk materiel	13 000 000
---	------------

Summa kronor	173 000 000
--------------	-------------

V. Socialdepartementet**C. Socialvård, nykterhetsvård m. m.**

Bidrag till anordnande samt om- och tillbyggnad av ålderdomshem	5 000 000
---	-----------

F. Medicinalstyrelsen m. m.

Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara	9 000 000
--	-----------

Summa kronor	14 000 000
--------------	------------

VI. Kommunikationsdepartementet**B. Väg- och vattenbyggnadsväsendet***Vägunderhåll och vägbyggnader*

Väghållningen på landet samt i städer och stadsliknande samhällen, där kronan är väghållare:

Vägunderhållet	100 000 000
----------------------	-------------

Byggnad av vägar och broar	220 000 000
----------------------------------	-------------

Väghållningen i städer och stadsliknande samhällen, som är väghållare:

Bidrag till byggande av vägar och gator	55 000 000
---	------------

Enskild väghållning:

Bidrag till byggande av enskilda vägar	3 000 000	378 000 000
--	-----------	-------------

Vatten- och avloppsanläggningar

Bidrag till vatten- och avloppsanläggningar	60 000 000
---	------------

D. Sjöfart*Sjöfartsverket*

Lots- och fyrstaten:

Omkostnader	300 000
-------------------	---------

Säkerhetsanstalter för sjöfarten m. m.

Säkerhetsanstalter för sjöfarten	9 400 000
--	-----------

Anskaffning av lotsbåtar	4 600 000
--------------------------------	-----------

Mättnings- och rekognosceringsverksamhet	4 100 000	18 100 000
--	-----------	------------

Hamnar och farleder

Bidrag till handelshamnar och farleder	7 000 000	
Statliga farledsarbeten	3 500 000	
Bidrag till byggande av fiskehamnar m. m.	2 700 000	
Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder	4 500 000	17 700 000
	<u>Summa kronor</u>	<u>474 100 000</u>

VII. Finansdepartementet

C. Skatte- och kontrollväsen

Tullverket:

Anskaffning av viss materiel	2 700 000
	<u>Summa kronor</u>
	<u>2 700 000</u>

VIII. Ecklesiastikdepartementet

D. Skolväsendet

Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor	3 500 000
---	-----------

E. Högre utbildning och forskning

Inredning och utrustning av lokaler vid universitet, högskolor m. m.	3 000 000
	<u>Summa kronor</u>
	<u>6 500 000</u>

IX. Jordbruksdepartementet

F. Forskning och undervisning på jordbrukets och trädgårdsnäringens område

Bidrag till byggnadsarbeten vid lantbrukets yrkesskolor	2 500 000
--	-----------

H. Skogsväsendet

Bidrag till skogsvårdsstyrelserna:

Omkostnader	1 000 000
	<u>Summa kronor</u>
	<u>3 500 000</u>

X. Handelsdepartementet

C. Sveriges geologiska undersökning

Sveriges geologiska undersökning:

Utrustning	250 000	
Malmletning	400 000	
Järnmalmsinventering m. m. i Norrbotten	450 000	1 100 000

I. Ekonomisk försvarsberedskap

Distributionsmateriel för olja	4 000 000
	<u>Summa kronor</u>
	<u>5 100 000</u>

XI. Inrikesdepartementet

C. Arbetsmarknad m. m.

Allmänna beredskapsarbeten m. m.	300 000 000	
Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förråds- verksamhet	<u>40 000 000</u>	340 000 000

F. Civilförsvaret m. m.

Anskaffning av civilförsvarsmateriel	45 000 000	
Bidrag till byggande av skyddsrum	6 000 000	
Bidrag till kommuner för anordnande av brand- dammar för civilförvarsändamål	600 000	51 600 000
		<u>391 600 000</u>

Specifikation till kapitalbudgeten

I. Statens affärsverksfonder

A. Postverket

Posthus m. m.	2 000 000
--------------------	-----------

B. Televerket

Teleanläggningar m. m.	45 000 000
-----------------------------	------------

C. Statens järnvägar

Järnvägar m. m.	83 000 000
----------------------	------------

D. Statens vattenfallsverk

Kraftstationer m. m.	20 000 000
---------------------------	------------

E. Domänverket

Avsättning till domänverkets fond	22 000 000
---	------------

Summa kronor 172 000 000

II. Luftfartsfonden

Kommunikationsdepartementet:

Flygplatser m. m.	2 000 000
------------------------	-----------

Summa kronor 2 000 000

III. Statens allmänna fastighetsfond

Justitiedepartementet:

Vissa byggnadsarbeten för fångvården	2 000 000
--	-----------

Socialdepartementet:

Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårds- skolorna	3 000 000
---	-----------

Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens vård- anstalter för alkoholmissbrukare	400 000	3 400 000
K o m m u n i k a t i o n s d e p a r t e m e n t e t :		
Säkerhetsanstalter för sjöfarten		7 300 000
E c k l e s i a s t i k d e p a r t e m e n t e t :		
Ombyggnad av Kungl. biblioteket	500 000	
Ombyggnadsarbeten för nationalmuseum	500 000	
Byggnadsarbeten vid universitetet i Lund	1 000 000	
Byggnadsarbeten vid vissa universitet och hög- skolor	2 000 000	4 000 000
I n r i k e s d e p a r t e m e n t e t :		
Uppförande av förrådsbyggnader för civilförsvaret		2 500 000
	Summa kronor	19 200 000

IV. Försvarets fonder**A. Försvarets fastighetsfond***Kasernbyggnaders delfond:*

Byggnadsarbeten för armén	5 000 000	
Byggnadsarbeten för marinen	1 500 000	
Byggnadsarbeten för flygvapnet	4 000 000	
Flygfältsarbeten m. m.	9 000 000	19 500 000

Befästningars delfond:

Befästningsarbeten för gemensamma ändamål ..	11 000 000	
Befästningsarbeten för armén	6 000 000	
Befästningsarbeten för marinen	2 000 000	
Befästningsarbeten för flygvapnet	1 000 000	20 000 000

Summa kronor **39 500 000**

V. Statens utlåningsfonder

K o m m u n i k a t i o n s d e p a r t e m e n t e t :		
Statens lånefond för den mindre skeppsfarten		20 000 000
J o r d b r u k s d e p a r t e m e n t e t :		
Fiskerilånefonden		5 000 000
I n r i k e s d e p a r t e m e n t e t :		
Lånefonden för allmänna samlingslokaler		7 500 000
	Summa kronor	32 500 000

IX. Diverse kapitalfonder

K o m m u n i k a t i o n s d e p a r t e m e n t e t :

Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond:

Vägmaskiner m. m.	58 200 000
------------------------	------------

H a n d e l s d e p a r t e m e n t e t :

Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond:

Anordnande av drivmedelsförråd	2 000 000
--------------------------------------	-----------

Summa kronor	60 200 000
---------------------	-------------------

Förslag
till
investeringsreserv av statliga, kommunala och statsunderstödda
investeringsobjekt

Upprättat av
KUNGL. ARBETSMARKNADSSTYRELSEN

Inledning

Enligt Kungl. Maj:ts instruktion för arbetsmarknadsstyrelsen åligger det styrelsen att årligen upprätta och till Kungl. Maj:t ingiva förslag till reserv av statliga, kommunala och statsunderstödda investeringsobjekt. Styrelsen har också att till Kungl. Maj:t inkomma med de förslag och i övrigt vidtaga de åtgärder, som må erfordras för att få till stånd detaljplanering av arbeten intagna i eller avsedda att intagas i investeringsreserven.

Av arbetsmarknadsstyrelsen med skrivelse den 8 februari 1963 ingivet förslag till investeringsreserv ligger till grund för propositionen nr 38 till 1963 års riksdag angående allmän beredskapsstat för budgetåret 1963/64. Riksdagen fattade beslut i överensstämmelse med propositionen (rskr 216—224, 228 och 320).

Arbetsmarknadsstyrelsen framlägger i det följande förslag till investeringsreserv. Styrelsen gör också i det följande hemställan om reservens finansiering genom dels anslag å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 dels ock finansiering i annan ordning.

Investeringsreservens omfattning och sammansättning

Arbetsmarknadsstyrelsen har för upprättande av nu föreliggande förslag från statliga och kommunala samt berörda enskilda organ inhämtat uppgifter om arbeten och anskaffningar, lämpliga att intagas i investeringsreserven. Styrelsen har vid förslagets upprättande beaktat jämväl uppgifter om sådana statliga och statsunderstödda investeringsändamål, varom till Kungl. Maj:t ingivits framställningar om anslag å riksstat för budgetåret 1964/65, i den mån framställningarna enligt i 1964 års statsverksproposition gjorda uttalanden av statsfinansiella eller liknande skäl ej kan tillgodoses. Beräkningarna av investeringsreserv och anslag på beredskapsstat har i allmänhet gjorts omedelbart efter avlämnandet av statsverkspropositionen. Hänsyn har därför i regel icke kunnat tagas till senare vidtagna åtgärder såsom hemställan från vederbörande verk om tilläggsstatsanslag, berörande de företags-

kategorier, som arbetsmarknadsstyrelsen här föreslagit ingå i investeringsreserven.

För sådana arbetsobjekt, som under kollektiv benämning föreslås till intagande i investeringsreserven, exempelvis vägbyggnader, byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet och yrkesundervisningen, anläggningar för vattenförsörjning och avlopp samt hamnar, har för varje kategori angivits hur stor volym arbeten, som bedömts kunna komma till utförande i sysselsättningssyfte under 1964/65. Det kollektiva angivandet av kostnad för investeringar i dylika fall förutsätter, att de ingående arbetsföretagen kan utbytas mot andra företag inom respektive kategorier. Om hinder uppstår att utföra ett visst företag, bör alltså i likhet med vad som tidigare varit gällande, ett annat som är bättre planlagt, kunna utföras i stället.

I 1964 års statsverksproposition, bil. 13, s. 208, har chefen för inrikesdepartementet anfört att det preliminärt bestämda bostadsbyggnadsprogrammet om 85 000 lägenheter för år 1964 fortfarande skall gälla som utgångspunkt för igångsättningen. Skulle det med hänsyn till utvecklingen på arbetsmarknaden visa sig uppkomma möjligheter att öka igångsättningen till fler än 85 000 lägenheter, anföres att sådana möjligheter bör tillvaratas. Om en sådan jämkning av bostadsbyggnadsprogrammet bör vidtagas, vore avsikten att anmäla frågan i sådan tid att förslag kan föreläggas riksdagen senare i år. Med hänsyn till vad sålunda anförts har arbetsmarknadsstyrelsen utgått från att frågan om en utökning av bostadsbyggandet i förekommande fall upptages i särskild ordning och framlägger därför icke nu något förslag till investeringsreserv avseende bostadsbyggande.

Arbetsmarknadsstyrelsen har vid uppgörande av detta förslag beaktat dels finansiellt utvecklingsbistånd i form av varuleveranser dels friluftsanläggningar, vilka kategorier förut icke, respektive endast i mindre grad, ingått i planerna för sådana konjunkturpolitiska åtgärder som åsyftas med investeringsreserven. Frågan om varuleveranserna har behandlats i 1964 års statsverksproposition, bil. 9, s. 110, varför styrelsen icke finner anledning att i detta sammanhang ånyo upptaga denna fråga. Friluftsanläggningarna har i det följande behandlats i samband med förslag till anslag å beredskapsstat till Allmänna beredskapsarbeten m. m.

Arbeten, som föreslås till intagande i investeringsreserven, har i första hand utvalts med hänsyn till angelägenhetsgraden. Arbetsmarknadsstyrelsen har sålunda som allmän riktlinje för nu föreliggande förslag till investeringsreserv begränsat urvalet av statliga och statsunderstödda arbetsobjekt till sådana aktuella eller eljest angelägna anläggnings- och husbyggnadsarbeten samt anskaffningar av industriprodukter, som bedömts böra komma till utförande i normal turordning närmast efter dem till vilka medel föreslås å riksstatsanslag för budgetåret 1964/65. I princip har samma regler tillämpats för sådana kommunala och enskilda arbetsobjekt, för vilka statligt stöd normalt icke utgår. Denna urvalsprincip innebär, att arbeten i investeringsreserven inom sådana verksamhetsområden, där långtidsplaner finns upprättade, i regel utvalts inom ramen för dessa.

För att arbetena skall kunna utnyttjas för det avsedda ändamålet att motverka arbetslöshet i ett vikande konjunkturläge, måste de kunna igångsättas tillräckligt snabbt. Vid uppgörande av förslag till investeringsreserv har också stor hänsyn tagits till möjligheterna att med kort varsel påbörja ifrågavarande byggnads- och anläggningsarbeten eller utlägga beställningar av industriprodukter. Förslagen omfattar arbeten av mycket olika slag, varför

någon helt allmängiltig regel icke lämpligen kunnat tillämpas för bedömningen av arbetenas användbarhet från denna synpunkt.

Inom vissa verksamhetsområden såsom det statliga vägväsendet samt en stor del av den kommunala investeringsverksamheten, sker avgången av företag ur investeringsreserven i så snabb takt, att arbetena till icke ringa del måste utbytas under den tid, som förflyter från uppgörande av förslag till investeringsreserv fram till den tid under budgetåret 1964/65, då reserven skulle kunna tagas i anspråk. För dylika verksamhetsområden innefattar föreliggande förslag en bedömning av planeringsmöjligheterna för de nytilkommande företagen. I den mån mera detaljerat underlag saknats för en sådan bedömning har särskilt beträffande vissa kommunala arbetsobjekt antagits, att planeringsverksamheten fortgår i en takt, som motsvarar den avgång från investeringsreserven som äger rum, främst till följd av att arbetena utförts i ordinarie ordning.

I fråga om statliga företag, som föreslagits att intagas i investeringsreserven, har uppgift i regel kunnat erhållas om hur lång varseltid, som bedömes erforderlig för att under budgetåret 1964/65 påbörja arbetena eller utlägga beställning av industriprodukter.

Arbeten, för vilka varseltiden uppgivits överstiga 4 månader, har i allmänhet ansetts icke böra intagas i investeringsreserven. I vissa fall har emellertid, med hänsyn till arbetenas angelägenhetsgrad, undantag fått lov att göras från denna regel. Detta gäller särskilt i fråga om husbyggnader, där projekteringsläget för närvarande ofta är sådant att arbetena icke kan påbörjas förrän efter längre varseltid än 4 månader och i vissa fall icke förrän under våren 1965.

I fråga om statliga husbyggnadsobjekt har från byggnadsstyrelsen framhållits att en betydande volym arbeten inom ramen för beslutad utbyggnad av universiteten och andra statliga undervisningsanstalter samt andra objekt av högsta angelägenhetsgrad befinner sig på ett så framskridet projekteringsstadium att de kan påbörjas under budgetåret 1964/65. Till igångsättning av de här åsyftade byggnadsföretagen har antingen medel föreslagits i 1964 års statsverksproposition eller förväntar byggnadsstyrelsen att anslag, allteftersom slutgiltiga kostnadsberäkningar presenteras, kommer att beviljas på tilläggsstat för budgetåret 1964/65, varför arbetsmarknadsstyrelsen efter samråd härom med byggnadsstyrelsen icke föreslår att företagen i fråga intages i investeringsreserven.

Varseltiden för industrianskaffningar avser, som ovan framhållits, den tid som erfordras tills beställning kan utläggas. Detta innebär icke, att sysselsättning kan beredas omedelbart efter att så skett, enär en längre planeringstid kan erfordras inom den berörda industrien. Sålunda kan exempelvis icke lagerförda råvaror och halvfabrikat behöva anskaffas. Hur lång tid, som erfordras tills arbetet med en leverans kan påbörjas, blir därför bland annat beroende av den marknadssituation, som råder, när åtgärden skall vidtagas.

Arbetsmarknadsstyrelsens och länsarbetsnämndernas erfarenheter av planeringen av sysselsättningen inom byggnadsverksamheten visar att felbedömningar av planeringsmöjligheterna alltjämt är vanliga. Åtskilliga företag har till följd av försenad planering icke kunnat igångsättas vid ur sysselsättningsynpunkt lämplig tidpunkt. Styrelsen vill därför ånyo understryka betydelsen av att planeringsfrågorna såväl på kortare som längre sikt ägnas största uppmärksamhet. Inte minst viktigt är att sysselsättningsfrågorna beaktas redan på planeringsstadiet.

I prop. 1963: 150 (reviderad finansplan) har chefen för finansdepartementet behandlat frågan om avskrivning av merkostnader för vissa kapitalinvesteringar för affärsverken, vilka merkostnader orsakas genom en av konjunktur- eller sysselsättningspolitiska skäl verkställd tidigareläggning av investeringarna. Frågan om i vilken omfattning ersättningsgilla merkostnader kan anses föreligga skulle få prövas av Kungl. Maj:t på grundval av förebragt utredningsmaterial i samband med beslut om tidigareläggning. Den angivna ordningen förutsättes därvid ha försökskaraktär och få tillämpas i avvaktan på prövningen av affärsverksutredningens kommande förslag. Då riksdagen lämnat vad som sålunda anförts utan erinran, förutsätter arbetsmarknadsstyrelsen att den angivna ordningen får tillämpas om arbetsmarknadsrådet under budgetåret 1964/65 påfordrar utförande av i investeringsreserven ingående investeringar för affärsverken.

Sammandrag av i förslag till investeringsreserv för budgetåret 1964/65 ingående arbeten

Samtliga kostnader i 1 000-tal kronor

	Anläggningsarbeten	Husbyggnader	Industri- anskaffningar	Summa för 1964/65
<i>Stalliga företag</i>				
Justitiedepartementet		3 000	2 000	5 000
Försvarsdepartementet	36 450	30 550	173 000	240 000
Socialdepartementet			11 500	11 500
Kommunikationsdepartementet	365 700	7 500	193 900	567 100
Finansdepartementet			2 700	2 700
Ecklesiastikdepartementet			3 800	3 800
Jordbruksdepartementet	18 500	3 500		22 000
Handelsdepartementet	2 000		5 000	7 000
Inrikesdepartementet			85 000	85 000
Byggnader under statens allmänna fastighetsfond	10 000	18 040		28 040
	Summa	432 650	62 590	476 900
<i>Kommunala arbeten</i>	294 900	94 000		388 900
<i>Enskilda arbeten</i>	30 000	24 500	25 000	79 500
	Summa totalt	757 550	181 090	501 900
				1 440 540

Av sammandraget framgår att förslaget innefattar olika slag av arbeten till en sammanlagd kostnad av ca 1 440 miljoner kronor. Dessa arbetsobjekt har under förutsättning av tillgång av material, arbetsledning, arbetsmaskiner och industrikapacitet bedömts kunna komma till utförande för motverkande av arbetslöshet. Av ovannämnda kostnadsvolym utgöres ca 760 miljoner kronor av anläggningsarbeten, inberäknat skogsvårdsarbeten m. m., ca 180 miljoner kronor av husbyggnadsarbeten samt ca 500 miljoner kronor av industribeställningar. — Arbeten för ca 970 miljoner kronor faller inom den statliga sektorn, ca 390 miljoner kronor inom den kommunala och ca 80 miljoner kronor inom den enskilda sektorn.

Investeringsreservens omfattning är ungefär densamma som motsvarande reserv för innevarande budgetår.

Investeringsreservens finansiering

De generella bemyndiganden, som här nedan föreslås att gälla i anslutning till allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65, överensstämmer med de för innevarande budgetår gällande.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer i det följande, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att uppföra anslag å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65. Vid beräkningen av anslagsbehovet har förutsatts, att överskridande i erforderlig omfattning skall kunna ske av å riksstaten för budgetåret 1964/65 uppförda förslagsanslag Omskolning m. m., Bidrag till byggnadsarbeten m. m. inom det allmänna skolväsendet, Bidrag till byggnadsarbeten m. m. vid yrkesskolor, Statens skogsförbättringsanslag, Vägbyggnader å skogar i enskild ägo samt Statens mentalsjukhus: Omkostnader.

I avsikt att vinna rörelsefrihet vid utväljande av för uppkommande arbetslöshetssituationer bäst lämpade investeringsobjekt föreslås, att företag, som avses att finansieras med anslag till kollektivt angivna ändamål, skall få ersättas med nya företag av samma slag, för den händelse de ursprungligen till intagande i investeringsreserven avsedda arbetena i en viss arbetsmarknadssituation icke visar sig lämpliga att bedriva. Vidare föreslås, att kollektivanslag på beredskapsstaten skall få tagas i anspråk icke endast för utförande av företag inom vilken företagsgrupp som helst, som omfattas av kollektivanslaget, utan även för forcering av arbeten, till vilka motsvarande anslag uppförts på riksstaten.

I det följande under inrikesdepartementet framlägges förslag och hemställan om uppförande liksom å allmänna beredskapsstaten för innevarande budgetår av ett samlingsanslag. Anslaget föreslås att i likhet med närmast motsvarande anslag å riksstaten få benämningen Allmänna beredskapsarbeten m. m.

Statsbidrag till kommunala och enskilda arbeten, anordnade i sysselsättningssyfte, bör i princip utgå enligt gällande grunder. Angeläget är dock, att, såsom för den allmänna beredskapsstaten innevarande budgetår, de gällande statsbidragsgrunderna för kommunala och enskilda arbeten må kunna jämkas, där så erfordras med hänsyn till de särskilda förhållanden under vilka investeringsverksamheten kan komma att bedrivas.

För den allmänna beredskapsstatens ikraftträdande torde krävas särskilt beslut av riksdagen. För att Kungl. Maj:t skall kunna i viss utsträckning utnyttja beredskapsstaten redan innan särskilt riksdagsbeslut om statens ikraftträdande meddelats, synes det erforderligt, att Kungl. Maj:t hos riksdagen hemställer om finansfullmakt enligt hittills tillämpade grunder. Kungl. Maj:t har bemyndigats att, därest arbetsmarknadsrådet så påfordrar, inom ramen av ett belopp av 600 miljoner kronor meddela beslut om utförande av arbeten, för vilka anslag uppförts å den allmänna beredskapsstaten för budgetåret 1963/64. Arbetsmarknadsstyrelsen anser denna ram böra bibehållas. Även vid tillämpning av ett motsvarande bemyndigande för budgetåret 1964/65 synes de i det föregående nämnda förutsättningarna för disposition av anslagen böra få gälla samt — därest så visar sig erforderligt — berörda jämkningar i statsbidragsgrunderna få medgivas.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att, därest arbetsmarknads-
läget så påfordrar, inom ramen av ett belopp av 600 mil-
joner kronor meddela beslut om utförande av arbeten, för
vilka anslag uppförts å allmän beredskapsstat för budget-
året 1964/65.

JUSTITIEDEPARTEMENTET

Driftbudgeten

E. Kriminalvården m. m.

Fångvårdsanstalterna: Maskin- och verktygsutrustning m. m. Vid sam-
råd med fångvårdsstyrelsen och fångvårdens byggnadskommitté har fram-
gått, att komplettering av maskin- och verktygsutrustning vid befintliga
fångvårdsanstalter och kolonier kan intagas i investeringsreserven. För ut-
förligare uppgifter om dessa arbeten hänvisas till 1964 års statsverkspro-
position, bil. 4, s. 79—82, samt till de däri omnämnda beräkningar av me-
delsbehovet för maskin- och verktygsutrustning m. m. som framlagts dels
av fångvårdsstyrelsen dels av fångvårdens byggnadskommitté.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages an-
skaffningar av ovannämnda slag för en kostnad av sammanlagt 1 000 000
kronor.

Fångvårdsanstalterna: Engångsanskaffning av inventarier m. m. Vid
samråd med fångvårdsstyrelsen och fångvårdens byggnadskommitté har
framgått att inventarieanskaffning och diverse utrustning för befintliga
fångvårdsanstalter och kolonier kan intagas i investeringsreserven.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages an-
skaffningar av ovannämnda slag för en kostnad av sammanlagt 1 000 000
kronor. För utförligare uppgifter om dessa arbeten hänvisas till 1964 års
statsverksproposition, bil. 4, s. 82—84, samt till de däri omnämnda beräk-
ningar av medelsbehovet för engångsanskaffning av inventarier som fram-
lagts dels av fångvårdsstyrelsen dels av fångvårdens byggnadskommitté.

*Fångvårdsanstalterna: Anskaffning, montering och transport av baracker
m. m.* Uppgifter om erforderliga baracker vid fångvårdsanstalter och kolo-
nier har förutom i fångvårdsstyrelsens anslagsframställning (se 1964 års
statsverksproposition, bil. 4, s. 84—87) lämnats av fångvårdsstyrelsen i
skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 15 oktober 1963 samt senare vid
samråd.

I sina framställningar om anslag för budgetåret 1964/65 har fångvårds-
styrelsen bl. a. föreslagit förläggning av nya öppna anstalter till orter be-
lägna en i vardera Västernorrlands och Kopparbergs samt två i Söderman-
lands län som ersättning för kolonier, som föreslås nedlagda. För dessa
nya anstalter har förutom medel för markförvärv i Kopparbergs län endast
upptagits medel för påbörjande av byggnadsarbetena vid de båda nya an-
stalterna i Södermanlands län med sammanlagt 1 870 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår efter samråd med fångvårdsstyrelsen att

fortsatta byggnadsarbeten för ovannämnda två anstalter i Södermanlands län intages i investeringsreserven. Byggnadskostnaderna för sistnämnda arbeten beräknas till sammanlagt 1 620 000 kronor.

Fångvårdsstyrelsen har vidare föreslagit uppförande av personalbostadshus respektive bostadsbaracker vid anstalterna Vångdalen i Uppsala län och Bogesund i Stockholms län. Medel till ombyggnad av dessa anstalter har inte upptagits i statsverkspropositionen.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår efter samråd med fångvårdsstyrelsen att ombyggnadsarbeten vid anstalterna Vångdalen och Bogesund intages i investeringsreserven. Byggnadskostnaderna beräknas till sammanlagt 1 080 000 kronor.

Efter sålunda förekommet samråd med fångvårdstyrelsen föreslår arbetsmarknadsstyrelsen att i investeringsreserven intages anskaffning, montering och transport av baracker för 2 700 000 eller avrundat 3 000 000 kronor.

Reparations- och underhållsarbeten: att hänföra till fångvårdsstyrelsens delfond av statens allmänna fastighetsfond. Fångvårdsstyrelsen har i skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 15 oktober 1963 och sedermera under hand lämnat uppgifter om arbeten av detta slag vid fångvårdsanstalter och kolonier. Förslag till investeringsreserv, omfattande arbeten för 2 000 000 kronor, framlägges i det följande, s. 33.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra följande anslag, nämligen

	Kronor
<i>Fångvårdsanstalterna: Maskin- och verktygsutrustning m. m.</i>	1 000 000
<i>Engångsanskaffning av inventarier</i>	1 000 000
<i>Anskaffning, montering och transport av baracker m. m.</i>	3 000 000

Kapitalbudgeten

Statens allmänna fastighetsfond

Vissa byggnadsarbeten för fångvården. Fångvårdsstyrelsen har i skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 15 oktober 1963 och sedermera under hand lämnat uppgifter om arbeten av detta slag vid fångvårdsanstalter. För ytterligare uppgifter om dessa arbeten hänvisas till 1964 års statsverksproposition, bil. 4, s. 114—121, och till den däri omnämnda av fångvårdsstyrelsen utarbetade utvecklingsplanen för anstaltssystemet.

Fångvårdsstyrelsen har i utvecklingsplanen bl. a. intagit nya anstalter i Viskan (Västernorrlands län) och Lärbro (Gotlands län) samt nybyggnader vid anstalten i Ulriksfors (Jämtlands län). Vidare erfordras ombyggnad av kök vid anstalten i Skenäs.

Fångvårdens byggnadskommitté har i samråd med byggnadsstyrelsen framlagt investeringsplan t. o. m. budgetåret 1964/65 beträffande byggnadsföretag, vilka uppdragits åt kommittén. Anstalterna i Viskan, Lärbro

och Ulriksfors samt verkstadsbyggnaden vid Västerviksanstalten har inte intagits i investeringsplanen.

Angående den planerade anstalten i Viskan har anförts att den bör anordnas för 120 platser och utföras i huvudsak efter de planer, som byggnadsstyrelsen utarbetar för anstalten vid Herrljunga. Med hänsyn härtill skulle vissa etapper för en uppskattad kostnad av 5 000 000 kronor kunna påbörjas under nästa budgetår. Vid anstalten i Ulriksfors planeras nybyggnad av förläggningsbyggnad samt ombyggnad av nuvarande förläggningsbyggnad till snickerifabrik. Kostnaderna har uppskattats till 3 400 000 kronor. — Vid Lärbro fångvårdsanstalt planeras arbeten för vilka kostnaden uppskattas till 1 500 000 kronor. Kostnaden för ombyggnad av kök vid Skenäs (se även 1963 års statsverksproposition, bil. 4, s. 120—125) beräknas numera till 720 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår efter samråd med fångvårdsstyrelsen och fångvårdens byggnadskommitté att i investeringsreserven intages påbörjande av arbeten i Viskan, Lärbro och Ulriksfors för 1 000 000 kronor, verkstadsbyggnad vid anstalten i Västervik för 400 000 kronor samt ombyggnad av kök vid anstalten i Skenäs för 720 000 kronor tillsammans 2 120 000 kronor eller avrundat 2 000 000 kronor samt att anslag med detta belopp uppföres på allmän beredskapsstat.

Anslaget bör få användas till ovan särskilt angivna företag eller till forcerat bedrivande av arbeten vid andra fångvårdsanstalter, om vilkas uppförande statsmakterna fattat beslut.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten för fångvården* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 2 000 000 kronor.

FÖRSVARSDEPARTEMENTET

Arbetsmarknadsstyrelsen har liksom tidigare vid sitt bedömande av den lämpliga omfattningen av investeringsreserv för försvaret utgått därifrån, att de anslag, som uppföres å allmän beredskapsstat må, därest så befinner lämpligt, i stället för till arbeten och anskaffningar i investeringsreserven under för beredskapsstaten gällande förutsättningar disponeras för forcering av sådana arbeten och anskaffningar, som ingår i de ordinarie arbets- och anskaffningsprogrammen, men som icke kan komma till stånd inom ramen för motsvarande anslag å riksstaten för budgetåret 1964/65.

Driftbudgeten

Med skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 11 oktober 1963 har överbefälhavaren översänt från intendenturverket, armétygförvaltningen, marinförvaltningen, flygförvaltningen och försvarets sjukvårdsstyrelse infordrade uppgifter rörande anskaffningar av industriprodukter av beskaffenhet att kunna intagas i investeringsreserven. Arbetsmarknadsstyrelsen

framlägger här nedan redogörelse för dylika anskaffningar för en sammanlagd kostnad av 287 450 000 kronor som intagits i urvalsmaterialet för investeringsreserven.

B. Armén

e) Intendenturmateriel m. m.

Försvarets intendenturverk har med skrivelse till överbefälhavaren den 1 oktober 1963 överlämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av arbeten avseende anskaffning av beklädnad m. m., inventarier m. m. och drivmedelsutrustning.

Med skrivelse till chefen för försvarsstaben den 5 oktober 1963 har försvarets sjukvårdsstyrelse översänt uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av arbeten avseende anskaffning av sjukvårdsmateriel m. m.

Beträffande angelägenheten av de av uppgifterna omfattade anskaffningarna har, för respektive kategorier fördelade i enlighet med riksstatsanslagen, anförts följande.

Beklädnad m. m. Med undantag för väv till och konfektionering av uniformer m/58 och m/60 samt konfektionering av kappa m/60 för en sammanlagd kostnad av 13 miljoner kronor, ingår övriga anskaffningar för en beräknad kostnad av 92 miljoner kronor i vederbörliga långtidsplaner för bristtäckning och modernisering av krigsintendenturmaterielen.

Inventarier m. m. Anskaffningar, för en beräknad kostnad av 4 miljoner kronor, är erforderliga för täckande av brister i utrustningen huvudsakligen avseende förplägnadsmateriel för fältbruk.

Sjukvårdsmateriel. Anskaffningar, för en ungefärlig kostnad av 1,3 miljoner kronor, erfordras för att täcka, enligt för gällande krigsorganisation tillämpade normer, beräknade brister i materielbeståndet.

Anskaffning av drivmedelsutrustning. Anskaffningar för en beräknad kostnad av 1 miljon kronor ingår i plan för anskaffningar av drivmedelsutrustning för krigsorganisation till och med budgetåret 1968/69.

Efter företagen granskning av uppgifterna samt samråd med försvarets intendenturverk och försvarets sjukvårdsstyrelse har arbetsmarknadsstyrelsen funnit, att i urvalsmaterialet för investeringsreserven kan intagas ovan angivna anskaffningar för en sammanlagd kostnad av 111 300 000 kronor.

f) Tygmateriel m. m.

Armétygförvaltningen har med skrivelse till överbefälhavaren den 27 september 1963 överlämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv avseende inköp av tygmateriel m. m. Arbetsmarknadsstyrelsen har efter företagen granskning av uppgifterna funnit att i urvalsmaterialet för investeringsreserven kan intagas anskaffningar för en sammanlagd kostnad av 100 miljoner kronor. I detta belopp ingår ca 4 miljoner kronor för viss reservdelsanskaffning. Utläggande av beställningar å den angivna materielen kan ge anledning till att förråd och garage måste uppföras i snabbare takt än som för närvarande planerats. Det förslag till investeringsreserv av byggnadsarbeten, som arbetsmarknadsstyrelsen i det följande framlägger under anslagsrubriken Kasernbyggnaders delfond, omfattar vissa förråd och garage.

C. Marinen

e) Intendenturmateriel m. m.

Försvarets intendenturverk har med skrivelse till överbefälhavaren den 1 oktober 1963 överlämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av arbeten avseende anskaffning av beklädnad m. m. och drivmedelsutrustning.

Med skrivelse till chefen för försvarsstaben den 5 oktober 1963 har försvarets sjukvårdsstyrelse översänt uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av arbeten avseende anskaffning av sjukvårdsmateriel m. m.

Efter företagen granskning av uppgifterna samt samråd med försvarets intendenturverk och försvarets sjukvårdsstyrelse har arbetsmarknadsstyrelsen funnit, att i urvalsmaterialet för investeringsreserven kan intagas anskaffningar för en sammanlagd kostnad av 1 350 000 kronor.

Beträffande angelägenheten av de av uppgifterna omfattade anskaffningarna har, för respektive kategorier fördelade i enlighet med riksstatsanslagen, anförts följande.

Beklädnad m. m. Anskaffningar för en beräknad kostnad av ca 800 000 kronor ingår i vederbörliga långtidsplaner för bristtäckning och modernisering av krigsintendenturmaterielen.

Sjukvårdsmateriel. Anskaffningar för en ungefärlig kostnad av 500 000 kronor erfordras för att täcka, enligt för gällande krigsorganisation tillämpade normer, beräknade brister i materielbeståndet.

Anskaffning av drivmedelsutrustning. Anskaffningar för en beräknad kostnad av 50 000 kronor ingår i plan för anskaffningar av drivmedelsutrustning för krigsorganisation till och med budgetåret 1968/69.

f) Flytande materiel, vapenmateriel m. m.

Marinförvaltningen har med skrivelse till överbefälhavaren den 26 september 1963 överlämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av arbeten avseende anskaffning av fartyg m. m., vapenmateriel m. m. samt vissa maskiner m. m. Beträffande angelägenheten av de av uppgifterna omfattade anskaffningarna har anförts följande.

Fartygsbyggnader m. m. Anskaffningar för en beräknad kostnad av 5 miljoner kronor avser vissa bevaknings- och transportbåtar m. m. för kustartilleriet, vilka ingå i de materielplaner för budgetåren 1964/71 som chefen för marinen överlämnat till Kungl. Maj:t med skrivelse den 12 augusti 1963.

Anskaffning av vapenmateriel m. m. Anskaffningar för en beräknad kostnad av ca 28 miljoner kronor är upptagna i de materielplaner för budgetåren 1964/71, som chefen för marinen överlämnat till Kungl. Maj:t med skrivelse den 12 augusti 1963.

Anskaffning av vissa maskiner m. m. Avser dels arbetsmaskiner och verktyg för verkstäder och örlogsvarv som oundgängligen behövs för verkstadsdriften dels lyftkranar vid min- och torpedförråd för erhållande av rationellare hantering av de allt tyngre minorna och sjunkbomberna och dels omformare för elförsörjning av stridsfartyg, emedan dessa har annan frekvens och spänning än landnätet. Kostnaderna har beräknats till 600 000 kr.

Efter granskning av uppgifterna har arbetsmarknadsstyrelsen funnit, att i urvalsmaterialet för investeringsreserven kan intagas ovan angivna anskaffningar för en sammanlagd kostnad av 33 600 000 kronor.

D. Flygvapnet

e) Intendenturmateriel m. m.

Försvarets intendenturverk har med skrivelse till överbefälhavaren den 1 oktober 1963 överlämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av arbeten avseende anskaffning av beklädnad m. m.

Med skrivelse till chefen för försvarsstaben den 5 oktober 1963 har försvarets sjukvårdsstyrelse översänt uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av arbeten avseende anskaffning av sjukvårdsmateriel m. m.

Beträffande angelägenheten av de av uppgifterna omfattade anskaffningarna har, för respektive kategorier fördelade i enlighet med riksstatsanslagen, anförts följande.

Beklädnad m. m. Anskaffningar för en beräknad kostnad av 11 miljoner kronor ingår i vederbörliga långtidsplaner för bristtäckning och modernisering av krigsintendenturmaterielen.

Sjukvårdsmateriel. Anskaffningar för en ungefärlig kostnad av 200 000 kronor erfordras för att täcka, enligt för gällande krigsorganisation tillämpade normer, beräknade brister i materielbeståndet.

Efter företagen granskning av uppgifterna samt samråd med försvarets intendenturverk och försvarets sjukvårdsstyrelse har arbetsmarknadsstyrelsen funnit, att i urvalsmaterialet för investeringsreserven kan intagas anskaffningar för en sammanlagd kostnad av 11 200 000 kronor.

f) Flygmateriel m. m.

Flygförvaltningen har med skrivelse till chefen för försvarsstaben den 24 september 1963 överlämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av anskaffning av flygmateriel m. m.

Anskaffning av flygmateriel m. m. Kostnaderna har beräknats till 30 miljoner kronor. Enligt flygförvaltningen är anskaffningarna angelägna. Närmare uppgifter om anskaffningarna lämnas icke här, utan torde arbetsmarknadsstyrelsen därutinnan få hänvisa till flygförvaltningen.

Efter företagen granskning av uppgifterna har arbetsmarknadsstyrelsen funnit, att i investeringsreserven kan intagas arbeten avseende anskaffningar för en sammanlagd kostnad av 30 000 000 kronor.

Utläggande av beställningar å den angivna materielen kan ge anledning till att förråd måste uppföras. Det förslag till investeringsreserv av byggnadsarbeten, som arbetsmarknadsstyrelsen i det följande framlägger under anslagsrubriken Kasernbyggnaders delfond, omfattar vissa förråd.

Till anskaffningarna synes, på motsvarande sätt som skett för innevarande budgetår, böra uppföras å allmän beredskapsstat anslag av kollektiv karaktär. Anslagen bör uppföras under anslagstitlarna: Anskaffning av materiel för armén, Anskaffning av materiel för marinen och Anskaffning av materiel för flygvapnet.

Under förutsättning av ovan angiven anslagsmetodik och dispositionsrätt

föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages i följande sammanställning angivna arbeten avseende anskaffningar m. m. av industriprodukter för försvaret för en sammanlagd kostnad av 160 000 000 kronor.

Försvarskrafterna

	Kronor
<i>Anskaffning av materiel för armén</i>	100 000 000
<i>Anskaffning av materiel för marinen</i>	30 000 000
<i>Anskaffning av materiel för flygvapnet</i>	30 000 000
	160 000 000

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen
att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra följande anslag, nämligen

	Kronor
<i>Anskaffning av materiel för armén</i>	100 000 000
<i>Anskaffning av materiel för marinen</i>	30 000 000
<i>Anskaffning av materiel för flygvapnet</i>	30 000 000

E. För krigsmakten gemensamma ändamål

e) Materielanskaffning m. m.

Överbefälhavaren har med skrivelse den 11 oktober 1963 till arbetsmarknadsstyrelsen översänt från fortifikationsförvaltningen infortrade uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv avseende anskaffning av fortifikatorisk materiel.

Arbetsmarknadsstyrelsen har efter granskning av de av fortifikationsförvaltningen lämnade uppgifterna och efter ytterligare samråd med förvaltningen funnit, att anskaffningar av viss materiel för en sammanlagd kostnad av 13 000 000 kronor är av beskaffenhet att kunna intagas i investeringsreserven. Närmare uppgifter om arbetena lämnas av sekretesskäl icke här, utan torde arbetsmarknadsstyrelsen därutinnan få hänvisa till fortifikationsförvaltningen.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Anskaffning av fortifikatorisk materiel* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 13 000 000 kronor.

g) Fastighetskostnader

Reparations- och underhållskostnader m. m. under försvarets fastighetsfond. Överbefälhavaren har med skrivelser den 11 oktober och 13 december 1963 till arbetsmarknadsstyrelsen översänt från fortifikationsförvaltningen infortrade uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av reparations-, ändrings- och underhållsarbeten å arméns, marinens och flygvapnets byggnader och anläggningar, vilka arbeten icke kan finansieras inom ramen för under Kasernbyggnaders delfond eller Befästningars del-

fond för budgetåret 1964/65 beräknade anslagsposter till reparations- och underhållskostnader m. m.

Arbetsmarknadsstyrelsen har efter ytterligare samråd med fortifikationsförvaltningen funnit dylika arbeten i den omfattning, som framgår av följande sammanställning, vara av sådan beskaffenhet, att de kan intagas i investeringsreserven.

Kasernbyggnaders delfond

<i>Underhåll och istandsättning av övnings- och skjutfält m. m...</i>	250 000
<i>Övriga istandsättningsarbeten</i>	
Därav: anläggningsarbeten	1 900 000
husbyggnadsarbeten (huvudsakligen renovering av kaserner m. m.)	20 350 000
	Summa kronor 22 500 000

Befästningars delfond

Istandsättningsarbeten m. m. kronor 5 000 000

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages ovan angivna arbeten för sammanlagd kostnad av 27 500 000 kronor.

Det synes vara lämpligt att, på motsvarande sätt som för innevarande budgetår, dessa kostnader bestrides från det i det följande å allmän beredskapsstat föreslagna anslaget Allmänna beredskapsarbeten m. m.

Kapitalbudgeten

Försvarets fonder

A. Försvarets fastighetsfond

Med skrivelser till arbetsmarknadsstyrelsen den 11 oktober och 31 december 1963 har överbefälhavaren översänt från fortifikationsförvaltningen infordrade uppgifter rörande anläggnings- och husbyggnadsarbeten samt viss anskaffning av materiel av beskaffenhet att kunna intagas i investeringsreserven.

Kasernbyggnaders delfond

Byggnadsarbeten för armén. Efter granskning av de av fortifikationsförvaltningen lämnade uppgifterna och efter ytterligare samråd med förvaltningen har arbetsmarknadsstyrelsen funnit, att urval för investeringsreserven kan göras bland anläggnings- och husbyggnadsarbeten för en sammanlagd kostnad av 6 750 000 kronor. I investeringsreserven synes husbyggnadsarbeten för 4 700 000 kronor och anläggningsarbeten för 300 000 eller tillsammans 5 000 000 kronor kunna intagas.

Byggnadsarbeten för marinen. Efter samråd med fortifikationsförvaltningen har arbetsmarknadsstyrelsen funnit, att byggnadsarbeten för en sammanlagd kostnad av 1 500 000 kronor kan intagas i investeringsreserven.

Byggnadsarbeten för flygvapnet. Efter samråd med fortifikationsförvaltningen har arbetsmarknadsstyrelsen funnit, att byggnadsarbeten för en sammanlagd kostnad av 4 000 000 kronor kan intagas i investeringsreserven.

Flygfältsarbeten m. m. Efter granskning av de av fortifikationsförvaltningen lämnade uppgifterna och efter ytterligare samråd med förvaltningen har arbetsmarknadsstyrelsen funnit, att urval för investeringsreserven kan göras bland anläggningsarbeten för en sammanlagd kostnad av 17 300 000 kronor. I investeringsreserven synes arbeten för 9 000 000 kronor kunna intagas.

Fortifikationsförvaltningen har angående de under kasernbyggnaders delfond angivna arbetena anfört, att de är av samma angelägenhetsgrad som de arbeten, till vilka anslag uppföres å riksstat för nästa budgetår.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages hithörande arbeten för försvaret för en sammanlagd kostnad av (5 000 000 + 1 500 000 + 4 000 000 + 9 000 000 =) 19 500 000 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra följande anslag, nämligen

	Kronor
Kasernbyggnaders delfond	
<i>Byggnadsarbeten för armén</i>	5 000 000
<i>Byggnadsarbeten för marinen</i>	1 500 000
<i>Byggnadsarbeten för flygvapnet</i>	4 000 000
<i>Flygfältsarbeten m. m.</i>	9 000 000

Befästningars delfond

Fortifikationsförvaltningen har angående de under befästningars delfond angivna arbetena anfört, att de är av samma angelägenhetsgrad som de arbeten, till vilka anslag uppföres å riksstat för nästa budgetår. Närmare uppgifter om arbetena lämnas icke här, utan torde arbetsmarknadsstyrelsen därutinnan få hänvisa till fortifikationsförvaltningen.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår efter ytterligare samråd med fortifikationsförvaltningen att i investeringsreserven intages hithörande arbeten för 20 000 000 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra följande anslag, nämligen

	Kronor
Befästningars delfond	
<i>Befästningsarbeten för gemensamma ändamål</i>	11 000 000
<i>Befästningsarbeten för armén</i>	6 000 000
<i>Befästningsarbeten för marinen</i>	2 000 000
<i>Befästningsarbeten för flygvapnet</i>	1 000 000

SOCIALDEPARTEMENTET

*Driftbudgeten***C. Socialvård, nykterhetsvård m. m.**

Bidrag till anordnande samt om- och tillbyggnad av ålderdomshem. Efter samråd med socialstyrelsen har arbetsmarknadsstyrelsen funnit, att husbyggnadsföretag för en sammanlagd kostnad av ca 20 miljoner kronor får anses vara så förberedda, att de kan intagas i investeringsreserven.

Arbetsmarknadsstyrelsen har bedömt, att ett statsbidragsbelopp av ca 5 miljoner kronor kan vara behövt för att byggnadsarbeten skall kunna i hela den angivna omfattningen bedrivas i arbetslöshetsmotverkande syfte under budgetåret 1964/65.

På grund av vad sålunda förekommit föreslår arbetsmarknadsstyrelsen att husbyggnadsarbeten avseende ålderdomshem för en sammanlagd kostnad av 20 000 000 kronor intages i investeringsreserven.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till anordnande samt om- och tillbyggnad av ålderdomshem* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 5 000 000 kronor.

F. Medicinalstyrelsen m. m.

Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara. Medicinalstyrelsens sjukvårdsberedskapsnämnd har i skrivelse den 15 oktober 1963 till arbetsmarknadsstyrelsen och vid därefter förekomna samråd varvid även beaktats vad som angående sådan utrustning anförts i 1964 års statsverksproposition, Bil. 7, s. 113, anförts att arbeten av ifrågavarande slag för en sammanlagd kostnad av 9 000 000 kronor kan intagas i investeringsreserven. Härav utgöres arbeten för 1,5 miljoner kronor av ändringar i byggnader samt återstoden av industribeställningar avseende anskaffning av utrustning.

Under åberopande av det anförda föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att arbeten avseende anskaffning av utrustning till beredskapssjukhus och sjukhärbargen i krig för en sammanlagd kostnad av 9 000 000 kronor intages i investeringsreserven samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 9 000 000 kronor.

G. Mentalsjukhus m. m.

Statens mentalsjukhus: Omkostnader. Efter samråd med medicinalstyrelsen har arbetsmarknadsstyrelsen uppskattat tillgången på arbeten avseende anskaffningar av inventarier samt linne, gång- och sängkläder för statens

mentalsjukhus till en sammanlagd kostnad av 2 500 000 kronor. Anskaffningarna har av medicinalstyrelsen angivits vara erforderliga för täckande av föreliggande behov av ersättning vid de statliga mentalsjukhusen.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att dessa arbeten intages i investeringsreserven med en kostnad av 2 500 000 kronor, därvid styrelsen förutsätter, att de angivna anskaffningarna må kunna finansieras genom överskridande av för motsvarande ändamål å riksstaten uppfört förslagsanslag.

Kapitalbudgeten

Statens allmänna fastighetsfond

Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårdsskolorna. Från byggnadsstyrelsen har inhämtats, att följande arbeten vid ungdomsvårdsskolorna kan intagas i investeringsreserven: gymnastikbyggnader vid Bärby och Eknäs, personalvått vid Sundbo, administrationsbyggnad vid Eknäs, jordbruksförråd vid Fagered samt mindre byggnader vid Råby, Östra Spång, Gudmundsgården, Bistagården, Hårsjögården och Håkanstorp. Av de angivna byggnadsföretagen har byggnadsstyrelsen i sina anslagsäskanden för påbörjande under budgetåret 1964/65 (se 1964 års statsverksproposition Bil. 7, s. 394) föreslagit gymnastikbyggnader vid Bärby och Eknäs, jordbruksförråd vid Fagered och mindre byggnader vid Råby, Östra Spång och Gudmundsgården.

Medel till dessa har inte upptagits i propositionen. För de återstående byggnadsföretagen har byggnadsstyrelsen uppgivit planeringen vara så framskriden att de kan igångsättas under budgetåret 1964/65. Behovet av utförande under sagda budgetår har understrukits.

Med hänsyn till departementschefens uttalande i samband med behandlingen av motsvarande anslagstitel i 1964 års statsverksproposition, att vissa av de i riksstatssammanhang framlagda förslagen till nybyggnader efter Kungl. Maj:ts prövning torde kunna komma i fråga som beredskapsarbeten, om arbetsmarknadsläget skulle ge anledning därtill, bör de här ovan angivna arbetena intagas i investeringsreserven. Den sammanlagda kostnaden för dessa arbeten har beräknats till 1 880 000 kronor.

Departementschefen har i den fortsatta behandlingen av anslagstiteln i 1964 års statsverksproposition åberopat Kungl. Maj:ts beslut den 28 juni 1963 att det tills vidare av kostnadsskäl skulle anstå med uppförande av vissa uppräknade bostadshus vid ungdomsvårdsskolor, vilka i och för sig borde förse med ytterligare bostadshus. Dessa ungdomsvårdsskolor är Fagereds, Stigby, Ryagårdens, Bistagårdens och Brättegårdens yrkesskolor. Byggnadsstyrelsen har vid samråd meddelat att bostadshus för ungdomsvårdsskolorna för en kostnad av 1 000 000 kronor kan utföras budgetåret 1964/65.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att byggnadsarbeten vid ungdomsvårdsskolorna för en kostnad, avrundad till 3 000 000 kronor intages i investeringsreserven.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårdsskolorna* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 3 000 000 kronor.

Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare. Departementschefen har i 1964 års statsverksproposition (bil. 7, s. 399) föreslagit fastställande av en investeringsplan som bl. a. upptar utförande av reningsanläggning vid Svartsjöanstalten. Byggnadsstyrelsen har i skrivelse den 5 november 1963 anfört att även vissa yttre ledningsarbeten vid anstalten, nämligen anslutning av Kungsgårdens avloppssystem till reningsverket och sammanbindning av Kungsgårdens vattenledningsnät med anstaltens, borde utföras under budgetåret 1964/65. Dessa arbeten har inte upptagits i den framlagda investeringsplanen. Kostnaden för arbetena har beräknats till 353 000 kronor. Kostnaderna borde behöva uppräknas med hänsyn till allmän höjning av kostnadsnivån.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages anläggningar vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare till en kostnad av 400 000 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 400 000 kronor.

Fonden för låneunderstöd

Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m. Socialstyrelsen har i samband med sina anslagsäskanden för nykterhetsvårdens behov under budgetåret 1964/65 framlagt ett lokalprogram angående utbyggnaden av arbetsdriften vid de erkända och enskilda alkoholistanstalterna. Kostnaderna härför har av byggnadsstyrelsen i skrivelse till Kungl. Maj:t den 12 november 1963 uppskattats till 5 000 000 kronor. För påbörjande av dessa arbeten har medel upptagits i statsverkspropositionen med 2 000 000 kronor (se bil. 7, s. 416).

Vid samråd med socialstyrelsen och byggnadsstyrelsen har framgått att i investeringsreserven kan intagas återstående utbyggnadsarbeten för arbetsdriften till en sammanlagd kostnad av ca 3 000 000 kronor.

Efter sålunda företaget samråd föreslår arbetsmarknadsstyrelsen att ovan nämnda arbeten intages i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av 3 000 000 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 3 000 000 kronor.

KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET

*Driftbudgeten***B. Väg- och vattenbyggnadsväsendet****Vägunderhåll och vägbyggnader**

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har till arbetsmarknadsstyrelsen meddelat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv omfattande, bland annat, vägunderhåll och vägbyggnader. Med beaktande av vad i 1964 års statsverksproposition anförts rörande i detta sammanhang ifrågakommande arbeten, har därvid följande framgått.

Väghållningen på landet samt i städer och stadsliknande samhällen, där kronan är väghållare

Vägunderhållet. Arbeten, som huvudsakligen omfattar dikning och förstärkning av vägkroppen, för en sammanlagd kostnad av ca 100 miljoner kronor kan beräknas tillgängliga som sysselsättningsreserv. Anslaget bör få användas jämväl för inköp av sådan materiel, som vid ordinarie anskaffning bekostas av medel från motsvarande anslag å riksstaten.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att vägunderhållsarbeten för en sammanlagd kostnad av 100 000 000 kronor intages i investeringsreserven.

Byggande av vägar och broar. Under antagande att vägbyggnadsverksamheten på landsbygden avseende ordinarie vägarbeten omfattar 500 miljoner kronor under år 1964 och 560 miljoner kronor under år 1965 (1964 års statsverksproposition, bil. 8, s. 53) beräknas under senhösten 1964 ytterligare arbeten för ca 400 miljoner kronor finnas så planerade att de kan utföras under budgetåret 1964/65. I 1964 års statsverksproposition, bil. 13, s. 100, har föreslagits att under anslagen Allmänna beredskapsarbeten m. m. samt Vissa sysselsättningsfrämjande åtgärder för handikappade m. fl. 150 000 000 respektive 30 000 000 kronor avräknas mot bilskattemedel. Sisinämnda anslag å riksstaten torde sålunda till en del komma att användas för utförande av vägarbeten som beredskapsarbeten. Under antagande att 180 000 000 kronor av de till uppförande å riksstat föreslagna anslagen Allmänna beredskapsarbeten m. m. och Vissa sysselsättningsfrämjande åtgärder för handikappade m. fl. ställes till förfogande för här ifrågavarande vägbyggnader, synes därför i investeringsreserven böra intagas arbeten avseende vägar och broar för en sammanlagd kostnad av (400 000 000 — 180 000 000 =) 220 000 000 kronor.

Betydande svårigheter föreligger att på planeringsstadiet fördela vägbyggnadsföretagen i investeringsreserven mellan anslagen Byggande av riksvägar, Byggande av länsvägar, Byggande av ödesbygdsvägar samt Byggande av storbroar enligt för riksstaten gällande metodik.

Efter samråd med väg- och vattenbyggnadsstyrelsen får arbetsmarknadsstyrelsen föreslå att i investeringsreserven inlages arbeten avseende byggande av vägar och broar för en sammanlagd kostnad av 220 000 000 kronor.

Väghållningen i städer och stadsliknande samhällen, som är väghållare

Bidrag till byggande av vägar och gator. Inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen pågår undersökning av planeringsläget för de väg- och gatubyggnadsföretag som skall komma till utförande enligt den gällande fördelningsplanen för åren 1964—68. I avvaktan på resultatet av denna undersökning synes arbeten, lämpliga att intagas i investeringsreserven av allmänna vägar och för den allmänna samfärdseln nödiga gator i städer och stadsliknande samhällen, som är väghållare, preliminärt kunna uppskattas motsvara en kostnadsvolym av minst 60 000 000 kronor, vilken summa dock sedermera kan behöva korrigeras med stöd av det infordrade utredningsmateriale. Anslagsbehovet för dessa arbeten kan uppskattas till 55 000 000 kronor.

Under återopande av det anförda föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages arbeten avseende byggande av vägar och gator i städer och stadsliknande samhällen, som är väghållare, för en sammanlagd kostnad som preliminärt beräknas till 60 000 000 kronor.

Enskild väghållning

Bidrag till byggande av enskilda vägar. Av den inventering av kommunala och enskilda arbetsobjekt, som arbetsmarknadsstyrelsen år 1963 företagit genom länsarbetsnämnderna, har framgått, att vägbyggnadsarbeten av här ifrågavarande slag för en sammanlagd kostnad av ca 4 miljoner kronor är lämpliga att intagas i investeringsreserven. Statsbidrag till dylika arbeten utgår med ett procenttal liggande mellan 70 och 85. Behovet av bidragsmedel kan uppskattas till ca 3 miljoner kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages arbeten avseende byggande av enskilda vägar för en sammanlagd kostnad av 4 000 000 kronor.

Under återopande av vad ovan anförts hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra följande anslag, nämligen

	Kronor
<i>Vägunderhållet</i>	100 000 000
<i>Byggande av vägar och broar</i>	220 000 000
<i>Bidrag till byggande av vägar och gator</i>	55 000 000
<i>Bidrag till byggande av enskilda vägar</i>	3 000 000

Vatten- och avloppsanläggningar

Bidrag till vatten- och avloppsanläggningar. Arbetsmarknadsstyrelsen har vid sin år 1963 genomförda inventering av kommunala vatten- och avloppsföretag funnit, att dylika arbeten för en sammanlagd kostnad av ca 325 miljoner kronor kan intagas i urvalsmaterialet för investeringsreserven. Med hänsyn dels till omfattningen av den ordinarie anläggningsverksamheten under innevarande och nästa budgetår dels till att en del av företagen kan förutsättas komma att utföras som statskommunala beredskapsarbeten under denna tid, kan arbeten i investeringsreserven uppskattas motsvara en total kostnad av ca 200 miljoner kronor. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att arbeten för en kostnad av 200 000 000 kronor intages i investeringsreserven.

Vid utförande av vatten- och avloppsarbeten för motverkande av arbetslöshet torde i många fall behov föreligga att jämka det enligt gällande bidragskungörelse utgående statsbidraget. Med hänsyn taget härtill torde erforderliga bidragsmedel från anslag å allmän beredskapsstat kunna uppskattas till 60 miljoner kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages arbeten avseende anläggningar för vattenförsörjning och avlopp för en sammanlagd kostnad av 200 000 000 kronor samt hemställen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till vatten- och avloppsanläggningar* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 60 000 000 kronor.

D. Sjöfart

Sjöfartsverket

Sjöfartsstyrelsen har i skrivelse den 21 december 1963 till arbetsmarknadsstyrelsen lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv. Efter beaktande av vad i årets statsverksproposition anförts om de slag av arbeten, som omfattas av uppgifterna, och efter samråd med sjöfartsstyrelsen får arbetsmarknadsstyrelsen anföra följande.

Lots- och fyrstaten: Omkostnader. I investeringsreserven kan intagas anskaffningar avseende bojar och prickar för en sammanlagd kostnad av 300 000 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Lots- och fyrstaten: Omkostnader* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 300 000 kronor.

Säkerhetsanstalter för sjöfarten m. m.

Säkerhetsanstalter för sjöfarten. I investeringsreserven kan intagas arbeten, vilkas fördelning efter ändamål och kostnader framgår av följande sammanställning.

	Kronor
A. Fasta säkerhetsanstalter	7 000 000
B. Fartyg, båtar m. m.	8 500 000
C. Hamnar, tjänstelokaler, bostäder	300 000
D. Diverse materiel och verktyg	900 000
	16 700 000

Beträffande de under Fasta säkerhetsanstalter ingående objekten har sjöfartsstyrelsen anförts:

Svenska Björn. Två fyror avses ersätta fyrskeppet med samma namn. Vid nymätning har flera grund upptäckts, vilka är farliga för nuvarande sjöfart och ännu mer för kommande mera djupgående sjöfart. Fasta fyror kan förses med ledsektorer, varigenom möjligheten att leda utökas. Därjämte vinnes ledning för vintersjöfart och ekonomiska fördelar genom fyrskeppets indragning. Kostnaderna uppskattas till totalt 7 000 000 kronor därav 3,8 miljoner kronor för den Södra och 3,2 miljoner kronor för den Norra fyren.

Norströmsgrund. Fyren avses ersätta fyrskeppet med samma namn. Förutom andra fördelar är det även en ekonomisk fördel att ersätta fyrskeppet mot fast fyr. Kostnaden uppskattas till totalt 4 500 000 kronor.

Farstugrundet. Avser fyr i farvattnet utanför inloppet till den nya malmhamnen i Luleå. Kostnaden uppskattas till totalt 1 600 000 kronor.

Beträffande vad moderniseringar och förbättringar inom fyrväsendet innebär, med hänsyn till nautiska och tekniska funktioner samt driftsekonomi, hänvisas till Sp 1964 bil. 8, s. 96.

De totala kostnaderna för ovanstående fasta säkerhetsanstalter har sålunda uppskattats till 13 100 000 kronor, varav 7 000 000 kronor för arbeten som torde kunna påbörjas under budgetåret 1964/65, under förutsättning att detaljprojektering sker dessförinnan.

Det för fartyg och båtar m. m. angivna beloppet, 8 500 000 kronor, avser kostnader för nybyggnad av arbetsfartyg, grustransportfartyg, prämar, sjöräddningsbåtar, motorbåtar för fyrplatser samt ombyggnad av dels fyrskepp, dels lotsdistriktsfartyget Stockholm.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages i ovanstående sammanställning angivna arbeten med en sammanlagd kostnad av 16 700 000 kronor. För finansiering av arbetena skulle anslag behöva uppföras å allmän beredskapsstat med sammanlagt 16 700 000 kronor. Av detta belopp skulle 9 400 000 kronor uppföras på driftbudgeten och 7 300 000 kronor på kapitalbudgeten.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer om förslag till anslag å kapitalbudgeten i det följande, s. 30. Här hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Säkerhetsanstalter för sjöfarten* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 9 400 000 kronor.

Anskaffning av lotsbåtar. Sjöfartsstyrelsen har i petitaskrivelse den 21 augusti 1963 anfört, att det ackumulerade behovet att utbyta försliten och föråldrad båtmaterial mot ny tidsenlig sådan alltjämt är mycket stort.

Sjöfartsstyrelsen har vid samråd med arbetsmarknadsstyrelsen anfört, att i investeringsreserven kan intagas anskaffande av 20 lotsbåtar för en sammanlagd kostnad av 3 200 000 kronor, samt 4 lotsbåtar, specialbyggda med tanke på sjöräddning, för en kostnad av 1 400 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages ovanstående anskaffningar för en sammanlagd kostnad av (3 200 000 + 1 400 000 =) 4 600 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Anskaffning av lotsbåtar* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 4 600 000 kronor.

Mättnings- och rekognosceringsverksamhet. I investeringsreserven kan intagas dels nybyggnad av mättningsbåtar, dels anskaffningar avseende diverse mättningsmateriel och instrumentutrustning m. m., för en sammanlagd kostnad av 3 800 000 kronor. I investeringsreserven kan vidare intagas fortsatt ombyggnad av »Lagaren» till reparations- och depåfartyg för en kostnad av 300 000 kronor. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages ovan angivna arbeten och anskaffningar för en sammanlagd kostnad av 4 100 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Mättnings- och rekognosceringsverksamhet* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 4 100 000 kronor.

Hamnar och farleder

Bidrag till handelshamnar och farleder. Vid av länsarbetsnämnderna år 1963 genomförd inventering av kommunala och enskilda arbetsföretag, lämpliga för beredande av sysselsättning, har framkommit, att arbeten för handelshamnar med en beräknad totalkostnad av ca 50 miljoner kronor kan tagas i beaktande såsom urvalsmaterial för investeringsreserven.

Med hänsyn till de begränsade möjligheterna att genomföra planering för samtliga i det angivna urvalsmaterialet ingående hamn- och farledsarbeten föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages arbeten i handelshamnar och farleder för en sammanlagd kostnad av 20 000 000 kronor. Behovet av statsbidrag att utgå av ifrågavarande anslag för arbetena synes böra uppskattas till 7 000 000 kronor.

Statliga farledsarbeten. I investeringsreserven kan intagas arbeten å de i följande sammanställning angivna statliga farlederna.

	Totalkost- nader	Kostnader för arbeten under budgetåret 1964/65
	Kronor	Kronor
Linasundet m. m.	4 000 000	2 000 000
Toftösund/Hjärtösund i inomskärsfarleden Strömstad—Göteborg	1 000 000	1 000 000
Malö strömmar, reparation av spärrdamm	100 000	100 000
Tjörnekalv i inomskärsfarleden Strömstad—Göteborg	800 000	400 000
	<hr/> 5 900 000	<hr/> 3 500 000

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att de angivna farledsarbetena intages i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av 3 500 000 kronor.

Byggande av fiskehamnar. I investeringsreserven kan intagas anläggningsarbeten för en sammanlagd kostnad av ca 3 miljoner kronor ingående i femårsplan för byggande av fiskehamnar.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages anläggningsarbeten avseende fiskehamnar för en sammanlagd kostnad av 3 000 000 kronor. För utförande av dessa arbeten i den föreslagna omfattningen torde behovet av statsbidrag böra beräknas till 2 700 000 kronor.

Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder. Av från sjöfartsstyrelsen inhämtade uppgifter och av genom länsarbetsnämnderna under år 1963 företagen inventering av kommunala och enskilda arbeten att beaktas vid upprättande av förslag till investeringsreserv framgår, att arbeten avseende småbåtshamnar för en sammanlagd kostnad av ca 5 miljoner kronor, motsvarande ett statsbidragsbehov av ca 4,5 miljoner kronor, kan intagas i investeringsreserven.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att arbeten avseende ifrågavarande småbåtshamnar för en kostnad av inalles 5 000 000 kronor intages i inves-

teringsreserven. För utförande av arbetena i föreslagen omfattning torde ett behov av statsbidrag om 4 500 000 kronor böra beräknas.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra följande anslag, nämligen

	Kronor
<i>Bidrag till handelshamnar och farleder</i>	7 000 000
<i>Statliga farledsarbeten</i>	3 500 000
<i>Byggande av fiskehamnar</i>	2 700 000
<i>Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder</i>	4 500 000

Kapitalbudgeten

Som framgår av 1964 års statsverksproposition, bil. 8, s. 237, har anslagen för affärsverksfonderna och väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förrådsfond däri beräknats så att de, inklusive förutsedda behållningar, medger en extra marginal för att möjliggöra ökade investeringsramar, om så skulle bli påkallat bl. a. av konjunkturmässiga eller eljest särskilda skäl. Arbetsmarknadsstyrelsen har därför vid beräkning av anslagens storlek å allmän beredskapsstat i regel icke räknat med något medelsbehov till sådana företag för vilka medel åskats av vederbörande verk å riksstat för budgetåret 1964/65. Arbetsmarknadsstyrelsen har dock utgått från att anslag, som uppföres å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65, skall, därest så befinnes lämpligt, i stället för till utförande av arbeten i investeringsreserven få disponeras för forcering av arbeten inom det ordinarie arbetsprogrammet.

Genom att för varje verk ett gemensamt anslag uppföres för alla förekommande investeringsändamål synes de föreslagna anslagsbeloppen ge tillräcklig rörelsefrihet beträffande anslagsmedel å allmän beredskapsstat för att utnyttja investeringsreserven under budgetåret 1964/65.

Statens affärsverksfonder

A. Postverket

Generalpoststyrelsen har i skrivelse den 10 oktober 1963 till arbetsmarknadsstyrelsen lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv. Efter samråd med generalpoststyrelsen, varvid beaktats vad i 1964 års statsverksproposition anförts rörande hithörande slag av investeringar, får arbetsmarknadsstyrelsen anföra följande.

Omsorteringsbyggnad i Ånge. Generalpoststyrelsen har beträffande angelägenheten av detta företag anfört följande:

Den byggnad inom järnvägsområdet i Ånge, som postverket f. n. disponerar såsom omsorteringsexpedition för paket och viss korsbandspost har sedan länge varit otillräcklig för sitt ändamål. Byggnaden är vidare synnerligen undermålig i fråga om bl. a. värmeisolering och sanitär utrustning. Olika förslag har tagits under övervägande för att lösa lokalproble-

met. Med hänsyn till de speciella krav som från lägessynpunkt måste ställas på en byggnad med ifrågavarande funktion har generalpoststyrelsen efter samråd med statens järnvägar stannat inför alternativet att uppföra en ny sorteringsbyggnad inom bangårdsområdet.

Utredningsskisser har upprättats, men bygghandlingar beräknas icke kunna föreligga förrän hösten 1964. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att omsorteringsbyggnad i Ånge intages i investeringsreserven med en kostnad för påbörjande under budgetåret 1964/65 av 500 000 kronor.

Garagebyggnader m. m. I skrivelse angående medelsbehovet för budgetåret 1964/65 har generalpoststyrelsen föreslagit en garagebyggnad i Umeå för påbörjande under detta budgetår. Enär kostnaderna för detta företag, som i anslagsframställningen beräknats till 325 000 kronor, sedermera befunnits komma att bli högre än tidigare beräknat, anser generalpoststyrelsen att förslaget måste omarbetas. Medel har icke beräknats i 1964 års statsverksproposition. — Därest ett godtagbart förslag kan hinna utarbetas i sådan tid att arbetena kan påbörjas hösten 1964, bör företaget kunna användas för sysselsättningsfrämjande åtgärder. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår med hänsyn härtill att i investeringsreserven för garagebyggnader m. m. för postverket beräknas 300 000 kronor.

Anskaffning av automobiler m. m. Generalpoststyrelsen har anfört att utbytet av förslitna fordon till följd av de nedskärningar av de äskade anslagen, som statsmakterna beslutat under senare år, icke kunnat ske i tillnärmelsevis den takt, som varit motiverad, och anser därför att i investeringsreserven för budgetåret 1964/65 bör medtagas ett belopp av 1 200 000 kronor för inköp av svensktillverkade fordon.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages anskaffning av automobiler för postverket till en kostnad av 1 200 000 kronor.

Driftmedel. För vissa industribeställningar, som avses att bekostas med driftmedel, anför generalpoststyrelsen, att de erfordras i förhållandevis stora kvantiteter. Då de icke tål lagring eller är för skrymmande för lagring inom de tillgängliga utrymmen bedöms de dock inte kunna förtidsanskaffas. Vissa andra föremål och varor kan eventuellt förtidsbeställas. De kvantiteter, som lämpligen kan ifrågakomma härför, kan dock icke för närvarande angivas.

Anslagsbehovet å allmän beredskapsstat till postverket kan sålunda beräknas till $(500\ 000 + 300\ 000 + 1\ 200\ 000 =) 2\ 000\ 000$ kronor.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Posthus m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 2 000 000 kronor.

B. Televerket

Med skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 25 september 1963 har telestyrelsen lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv. Efter samråd med telestyrelsen får arbetsmarknadsstyrelsen härom anföra följande.

Telefonstationsbyggnader m. m. I investeringsreserven kan intagas arbeten avseende nybyggnad i Bengtsfors (Älvsborgs län) och påbyggnad i Falun, Kramfors och Mjölby samt vissa mindre hus av standardtyp, vilka enligt telestyrelsen är av sådan angelägenhet att de med ordinarie anslag

bedöms komma till utförande närmast efter dem till vilka anslag föreslås i 1964 års statsverksproposition. De angivna företagen kan tidigareläggas för utförande under budgetåret 1964/65. Beräknade totalkostnaden för ovannämnda byggnadsföretag har beräknats till 2 280 000 kronor, varav arbeten för ca 1 800 000 kronor kan utföras under budgetåret 1964/65.

Förråds- och verkstadsbyggnader. I investeringsreserven kan intagas tillbyggnad av matsal vid televerkstaden i Nynäshamn, kostnadsberäknad till 1 500 000 kronor varav arbeten för 900 000 kronor under budgetåret 1964/65. Angående motivering till detta företag se proposition 1963: 38, bilag B, s. 23.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages ovan angivna arbeten vid telefonstationsbyggnader samt verkstadsbyggnader för en sammanlagd kostnad av (1 800 000 + 900 000 =) 2 700 000 kronor.

Telefon- och telegrafanläggningar. I investeringsreserven kan intagas i följande sammanställning angivna arbeten.

	Kronor
<i>Fjärrförbindelseanläggningar:</i>	
Vissa lands- och rikskablar	15 000 000
	<hr/> 15 000 000
<i>Telefon- och telegrafstationer:</i>	
Utrustning för telefon- och telegrafstationer	17 000 000
	<hr/> 17 000 000
<i>Nya abonnentanläggningar m. m.:</i>	
Nät- och linjearbeten	10 000 000
	<hr/> 10 000 000
<i>Försvarsberedskap vid televerket</i>	250 000

Telestyrelsen har beträffande angelägenheten av dessa investeringar hänvisat till vad därom anförts i verkets anslagsframställning, avseende budgetåret 1964/65.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att de angivna arbetena intages i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av (15 000 000 + 17 000 000 + 10 000 000 + 250 000 =) 42 250 000 kronor. Anslagsbehovet å allmän beredskapsstat beräknas till ett till 42 300 000 kronor avrundat belopp.

Drift- och rörelsemedel. För intagande i investeringsreserven skulle, utöver ovanstående, kunna beräknas arbeten för en sammanlagd kostnad av 11 000 000 kronor, som vid utförande i normal turordning bör bekostas med anlåtande av televerkets drift- och rörelsemedel. Härmed avses dels vissa underhållsarbeten på linjer och nät dels ökning av lager av för televerkets anläggningsarbeten behövliga artiklar. Arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter, att, därest dessa arbeten icke kan finansieras på vanligt sätt, för ändamålet må under för allmän beredskapsstat gällande förutsättningar anlitas medel från anslaget Allmänna beredskapsarbeten m. m.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår sålunda, att i investeringsreserven intages investeringar för televerket för en sammanlagd kostnad av (2 700 000 + 42 300 000 + 11 000 000 =) 56 000 000 kronor. Å allmän beredskapsstat synes böra uppföras (2 700 000 + 42 300 000 =) 45 000 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen har å s. 5 föreslagit att anslagen å allmän be-

redskapsstat jämväl må anlitas för forcering av arbeten i det ordinarie arbetsprogrammet.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Teleanläggningar m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 45 000 000 kronor.

C. Statens järnvägar

Järnvägsstyrelsen har med skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 2 januari 1964 samt vid senare samråd överlämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv.

Arbetsmarknadsstyrelsen har efter samråd med järnvägsstyrelsen funnit, att i investeringsreserven kan intagas dels anläggnings- och husbyggnadsarbeten samt industribeställningar av beskaffenhet att böra bekostas av medel från anslag å kapitalbudget för en sammanlagd kostnad av 83 000 000 kronor, dels arbeten avseende linjeomläggningar och dräneringar m. m. av beskaffenhet att böra bekostas av statens järnvägars driftmedel för en sammanlagd kostnad av 4 000 000 kronor.

Järnvägsstyrelsen har om de arbeten, som bör bekostas av anslagsmedel anfört följande.

Bana och byggnader samt biltrafik

Bangårdar m. m. I investeringsreserven kan intagas arbeten avseende om- och tillbyggnad av bangårdar, förlängning av mötesspår m. m. samt ny järnvägstunnel Tomtebodå—Hagalund. Bland de föreslagna bangårdsarbetena finns upptagna ombyggnad av bangården vid Rotebro, ombyggnad av rangerbangården i Hässleholm samt ombyggnad av bangården i Trelleborg. Sammanlagda kostnaden för de föreslagna arbetena utgör 13 300 000 kronor, varav arbeten för 7 600 000 kronor kan utföras under budgetåret 1964/65.

Järnvägsstyrelsen har jämväl föreslagit anläggande av nytt industrispår till industriområden vid Strand och Söråker. I avvaktan på närmare utredning angående byggnadsföretagets ekonomi m. m. har arbetsmarknadsstyrelsen ansett sig härmed böra anmäla detta företag för den händelse frågan om utförande som statligt arbete skulle aktualiseras av sysselsättnings-skål.

Förstärkning av spåröverbbyggnaden. Anskaffning av räls och slipers till en kostnad av 15 000 000 kronor är lämplig att intagas i investeringsreserven.

Broar m. m. Arbeten för en kostnad av 2 900 000 kronor varav arbeten för 2 100 000 kronor kan utföras under budgetåret 1964/65 och intagas i investeringsreserven. Med arbetena avses dels förstärkning eller ombyggnad av vissa järnvägsbroar med spännvidd under 8 meter, vilka bör ersättas med betongbroar och vilkas bärförmåga icke medger att tåg med för driften i övrigt lämplig rullande materiel kan framföras med full hastighet eller med helt utnyttjad lastförmåga, dels ombyggnad av vägbroar, som förnyas på statens järnvägars bekostnad. Arbeten avseende ombyggnader vid hamnen i Hargshamn för en kostnad av 300 000 kronor kan även komma till utförande under budgetåret, om detta skulle befinnas lämpligt.

Husbyggnader, lokstationer, garage och verkstäder. Husbyggnadsarbeten av dessa kategorier för en sammanlagd kostnad av 2 750 000 kronor är lämpliga att intagas i investeringsreserven. Under budgetåret 1964/65 beräknas härav arbeten för 2 000 000 kronor kunna utföras. Arbetena avser dels nytt stationshus, Filipstad V, vilket sammanhänger med pågående omläggning av järnvägslinjerna inom Filipstadsområdet dels vissa mindre byggnader för tjänstelokaler vid stationshus samt för garage och verkstäder för busstrafiken.

Nybyggnad och ombyggnad av järnvägslinjer

Breddning till normalspår för godstrafik av banleden Krampen—Riddarhyttan kan intagas i investeringsreserven. Kostnaden beräknas till 1 800 000 kronor, varav arbeten för 800 000 kronor kan utföras under budgetåret 1964/65. Trafiken på denna järnvägslinje beräknas inom kort stiga väsentligt bl. a. genom en planerad produktionsökning vid Riddarhytte Bruks AB. En långsiktig lösning av frågan om järnvägstransport kan endast ske på basis av att spåret breddas till normalspår.

Elektriska anläggningar

Vägskyddsanordningar m. m. Anskaffningar av reläer, signaler och varningsmärken samt elutrustning och kablar m. m. till en kostnad av 10 100 000 kronor är lämpliga att intagas i investeringsreserven. Erforderligt anslagsbelopp under budgetåret 1964/65 i händelse av beställning av angiven omfattning har beräknats till 2 300 000 kronor. Behovet av vägskyddsanläggningar har sin grund i den oavbrutet ökade motorfordons- och trafik. Materielen har i stor utsträckning standardiserats. — Teleanläggningar för 300 000 kronor kan även intagas i investeringsreserven.

Anläggningar för elektrisk tågdrift avseende elutrustning samt högspännings- och kontrollkablar för 4 omformarstationer kan intagas i investeringsreserven. Kostnaderna för dessa anskaffningar beräknas till 1 600 000 kronor.

Rullande materiel

Lok och lokomotorer. Arbeten för en kostnad av 23 400 000 kronor avser ersättningsanskaffningar, som är nödvändiga inom de närmaste åren med hänsyn till åldersfördelningen. Anslagsbehovet under budgetåret 1964/65 i händelse av beställning av angiven omfattning har beräknats till 17 500 000 kronor.

Person-, post- och resgodsvagnar. Arbeten för en kostnad av 8 000 000 kronor avseende kombinerade sitt- och resgodsvagnar är lämpliga att intagas i investeringsreserven. Anslagsbehovet under budgetåret 1964/65 i händelse av beställning av angiven omfattning har beräknats till 5 000 000 kronor.

Godsvagnar. Arbeten för en kostnad av 21 000 000 kronor avser anskaffning av 200 öppna vagnar samt ett antal ännu icke specificerade vagnar, främst specialvagnar. Anslagsbehovet under budgetåret 1964/65 i händelse av beställning av angiven omfattning har beräknats till 14 000 000 kronor.

Ombyggnad av rullande materiel. Arbeten för en sammanlagd kostnad av 13 000 000 kronor omfattande modernisering av såväl lok- som person- och godsvagnar och medförande bättre driftsäkerhet och ekonomi, ökad bekvämlighet och anpassning till ändrad struktur kan intagas i investe-

ringsreserven. I händelse av utförande av dessa arbeten under budgetåret beräknas anslagsbehovet till 11 000 000 kronor.

Försvarsberedskap vid statens järnvägar

Vissa arbeten för en sammanlagd kostnad av 4 500 000 kronor, varav 2 500 000 kronor avser arbeten under budgetåret 1964/65 är lämpliga att intagas i investeringsreserven. Närmare uppgifter om de angivna arbetena torde av sekretesskäl icke böra lämnas här.

Inventarier m. m.

Anskaffning av arbetsmaskiner och fordon för rationalisering av drift och underhåll till en sammanlagd kostnad av 2 500 000 kronor, varav 2 000 000 kronor under budgetåret 1964/65 är lämpliga att intagas i investeringsreserven.

För inom investeringsreserven fallande slag av arbeten av beskaffenhet att böra bekostas med anslagsmedel kommer fördelningen efter kategorier i enlighet med t. o. m. innevarande budgetår gällande anslagstitlar att bli den i följande sammanställning angivna.

	Totalkostnad	Därav under budgetåret 1964/65
<i>Bana och byggnader samt biltrafik</i>	35 750 000	27 100 000
<i>Elektriska anläggningar</i>	11 700 000	3 900 000
<i>Rullande materiel och sjöfartsmateriel</i>	65 400 000	47 500 000
<i>Försvarsberedskap vid statens järnvägar</i>	4 500 000	2 500 000
<i>Inventarier m. m.</i>	2 500 000	2 000 000
	<hr/> 119 850 000	<hr/> 83 000 000

För intagande i investeringsreserven skulle, såsom ovan anförts, därutöver kunna beräknas arbeten för en sammanlagd kostnad under budgetåret 1964/65 av 4 000 000 kronor, som vid utförande i normal turordning bör bekostas med anlitage av statens järnvägars driftskostnadsmedel. Arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter, att dessa arbeten må under för allmän beredskapsstat gällande förutsättningar finansieras med anlitage av medel från anslaget Allmänna beredskapsarbeten m. m.

Arbetsmarknadsstyrelsen har, som i det föregående framhållits, vid sitt bedömande av investeringsreservens lämpliga omfattning utgått därifrån, att anslag, som uppföres å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65, skall, därest så befinnes lämpligt, i stället för till utförande av arbeten i investeringsreserven få disponeras för forcering av arbeten inom det ordinarie arbetsprogrammet, som icke kan komma till utförande inom ramen för motsvarande å riksstaten för budgetåret 1964/65 uppförda anslag.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven för statens järnvägar intages arbeten för en sammanlagd kostnad av (4 000 000 + 83 000 000 =) 87 000 000 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra följande anslag, nämligen

	Kronor
<i>Järnvägar m. m.</i>	83 000 000

D. Statens vattenfallsverk

I skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 7 oktober 1963 och vid sedermera förekomna samråd har vattenfallsstyrelsen lämnat följande uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv.

Kraftverksbyggnader och regleringar. För investeringsreserven kan beräknas dels forcering av pågående arbeten motsvarande en kostnad av 5 000 000 kronor dels påbörjande av arbeten med uppförande av kraftstation vid Gejmån i Västerbottens län.

Angående uppförande av kraftstation vid Gejmån har vattenfallsstyrelsen meddelat att det anses vara möjligt att erhålla vattendomstolens tillstånd under år 1964. För företaget har vattenfallsstyrelsen lämnat följande redogörelse.

Gejmån, ett biflöde till Ume älv, bildar mellan sjön Bleriken och åns utlopp i Övre Björkvattnet en ca 7 km lång fallsträcka med drygt 245 m fallhöjd, till vilken staten äger nyttjanderätten. Sjön Abelvattnet uppströms Bleriken avses komma att bli reglerad till förmån för kraftproduktionen i Gejmån och Ume älv nedströms Gejmåns inflöde.

Enligt föreliggande utbyggnadsförslag skall Gejmåns kraftstation utnyttja ovannämnda fallhöjd. Bruttofallhöjden kommer att bli 250 å 255 m. Utbyggnadsvattenföringen planeras bli 25 m³/s, varvid maximala effekten blir 55 000 kW och den genomsnittliga produktionsförmågan 270 milj. kWh per år. En damm förlägges enligt förslaget vid Blerikens utlopp, varmed sjöns vattenstånd kan däckas till nivån 645,5 m. ö. h., dvs. ca 2 m ovan normalt högvattenstånd. Vattenståndet i Bleriken avses komma att varieras mellan angiven dämmningsgräns och nivån 641,0 m. ö. h., varvid ett mindre magasin erhålles dels för kortvariga variationer av tappningen genom kraftstationen och dels för utjämning av den lokala tillrinningen nedströms Abelvattnet. Från dammen ledes drivvattnet genom en ca 2,5 km lång tilloppstunnel fram till en i berg utsprängd maskinstation, varifrån en ca 4,5 km avloppstunnel leder vattnet till sjön Övre Björkvattnet. Vattnet från två större tillflöden till Gejmån avses komma att utnyttjas i kraftstationen genom anläggande av erforderliga överledningsanordningar.

Anläggningskostnaden för kraftstationen har preliminärt beräknats till totalt 56 milj. kr. vid årets prisnivå. Med 6 månaders varsel före investeringsobjektets ianspråktagande beräknas medelsbehovet under budgetåret 1964/65 komma att uppgå till 4 000 000 kronor.

Distributionsanläggningar. Arbeten och beställningar inom statens distributionsanläggningar för en kostnad intill 9 000 000 kronor kan intagas i investeringsreserven.

Övriga arbeten. Arbeten med fördjupning av Trollhätte kanal mellan Vänern och Brinkebergskulle för en kostnad av 1 000 000 kronor kan intagas i investeringsreserven. Därjämte har från vattenfallsstyrelsen inhämtats att andra rensningsarbeten i Trollhätte kanal samt anskaffande av ett reservpar slussportar kan ingå i investeringsreserven. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att ovannämnda arbeten intill en kostnad av 2 000 000 kronor intages i investeringsreserven.

Tillsammans föreslås att arbeten och beställningar för statens vattenfallsverk för (5 000 000 + 4 000 000 + 9 000 000 + 2 000 000 =) 20 000 000 kronor intages i investeringsreserven.

Under åberopande av det ovan anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kraftstationer m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 20 000 000 kronor.

Luftfartsfonden

I skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 6 november 1963 har luftfartsstyrelsen lämnat uppgifter för förslag till investeringsreserv.

Flygplatser m. m. Luftfartsstyrelsen har i ovannämnda skrivelse meddelat att anläggande av flygplatser vid Borås, Växjö och Gällivare kan tagas i beaktande vid uppgörande av förslag till investeringsreserv. Med hänsyn till pågående utredningar angående täckande av kostnaderna för föreslagna flygplatsers anläggning och drift m. m. har arbetsmarknadsstyrelsen icke för närvarande ansett sig kunna framlägga förslag till intagande i investeringsreserven av arbeten på nya flygplatser. Arbetsmarknadsstyrelsen vill emellertid alltjämt framhålla önskvärdheten av att allteftersom hithörande frågor löses, förslag förelägges riksdagen, så att arbetena på sådana flygplatser, som bedöms böra komma till utförande, snabbt kan påbörjas, därest sysselsättningsläget ger anledning därtill.

I investeringsreserven kan enligt luftfartsstyrelsen intagas nyanskaffning av fordon, maskiner och redskap vid diverse flygplatser för en sammanlagd kostnad av 800 000 kronor.

Som framhållits i det föregående har arbetsmarknadsstyrelsen utgått från att anslagen å allmän beredskapsstat jämväl må anlitas för forcering av arbeten i det ordinarie arbetsprogrammet. Med hänsyn härtill synes arbeten och beställningar för ett belopp av 2 000 000 kronor böra intagas i investeringsreserven och samma belopp uppföras på allmän beredskapsstat.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Flygplatser m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 2 000 000 kronor.

Statens allmänna fastighetsfond

Säkerhetsanstalter för sjöfarten. Under hänvisning till vad arbetsmarknadsstyrelsen i det föregående, s. 21, anfört vid förslag till motsvarande anslag å driftbudgeten hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Säkerhetsanstalter för sjöfarten* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 7 300 000 kronor.

Statens utlåningsfonder

Statens lånefond för den mindre skeppsfarten. Av å riksstaten anvisade medel (se prop. 1959: 40), i syfte för främjande av sysselsättningen vid de mindre och medelstora varven, återstod vid utgången av budgetåret 1962/63 ett belopp av 3 miljoner kronor (Sp bil. 8, s. 371). Genom Kungl. Maj:ts

brev den 31 maj 1963 (Kommunikationsdepartementet SR 5) friställdes detta belopp per den 1 juli 1963 för användning i nämndens ordinarie verksamhet.

Å allmän beredskapsstat för budgetåret 1963/64 uppfördes till Statens lånefond för den mindre skeppsfarten ett anslag av 15 000 000 kronor (prop. 1963: 38, s. 26, bilag B, s. 29). Enär här ifrågasättande långivning tidigare visat sig utgöra ett värdefullt komplement till sysselsättningspolitiken, finner arbetsmarknadsstyrelsen det önskvärt, att länenämnden för den mindre skeppsfarten även under budgetåret 1964/65 beredes möjlighet att, därest arbetsmarknadsstyrelsen ger anledning därtill, utöver ordinarie lånemedel kunna bevilja lån för beställningar hos mindre och medelstora varv.

Efter samråd med länenämnden för den mindre skeppsfarten hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Statens lånefond för den mindre skeppsfarten* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 20 000 000 kronor.

Diverse kapitalfonder

Väg- och vattenbyggnadsverkets förrädsfond

Med skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 11 december 1963 har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen lämnat följande uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av husbyggnadsarbeten och industribeställningar hänförliga till väg- och vattenbyggnadsverkets förrädsfond.

Angående hithörande arbeten, som föreslås efter samråd med överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap, se under handelsdepartementet, s. 40.

Garage- och förrädsbyggnader. Avser uppförande av verkstads- och förvaltningsbyggnader jämte garage och förräds för en beräknad kostnad av sammanlagt 2 560 000 kronor. I investeringsreserven synes härav under budgetåret 1964/65 kunna beräknas 1 000 000 kronor.

Motorfordon och vägmaskiner. Avser ny- och ersättningsanskaffning av motorfordon och vägmaskiner m. m. för en sammanlagd kostnad av 29 500 000 kronor.

Effektförräds. Avser anskaffningar av förnödenheter till effektförräds, erforderliga för ersättning och underhåll, för en sammanlagd kostnad av 15 550 000 kronor eller avrundat belopp 15 500 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages ovan angivna arbeten avseende husbyggnader samt anskaffningar för väg- och vattenbyggnadsverket för kostnader av sammanlagt (1 000 000 + 29 500 000 + 15 500 000 =) 46 000 000 kronor. Efter samråd med väg- och vattenbyggnadsstyrelsen föreslår arbetsmarknadsstyrelsen att i investeringsreserven intages anskaffning av reservbromateriel för 8 000 000 kronor. I fråga om angelägenheten av denna anskaffning får arbetsmarknadsstyrelsen hänvisa till vad väg- och vattenbyggnadsstyrelsen anfört i sin skrivelse angående anslagsäskanden för budgetåret 1964/65 (1964 års statsverksproposition, bil. 8, s. 380).

Flytande materiel. Sjöfartsstyrelsen har i skrivelse den 21 december 1963 till arbetsmarknadsstyrelsen lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv. Efter samråd med sjöfartsstyrelsen får arbetsmarknadsstyrelsen föreslå, att anskaffning av nytt mudderverk (paternosterverk)

med en kostnad av 3 000 000 kronor, ombyggnad av mudderverk (gripsko-
peverk) för en kostnad av 600 000 kronor samt anskaffning av ny bogser-
båt med en kostnad av 600 000 kronor eller tillsammans 4 200 000 kronor
intages i investeringsreserven.

Å allmän beredskapsstat bör sålunda uppföras (46 000 000 + 8 000 000
+ 4 200 000 =) 58 200 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att
Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Vägmaskiner m. m.* å allmän beredskapsstat för
budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 58 200 000 kronor.

FINANSDEPARTEMENTET

Driftbudgeten

C. Skatte- och kontrollväsen

Tullverket: Anskaffning av viss materiel. I skrivelse den 11 oktober 1963
till arbetsmarknadsstyrelsen har generaltullstyrelsen anfördt, att i investe-
ringsreserven kan intagas anskaffningar av fem tulljakter, sex smärre tull-
racerbåtar och 100 bärbara transistoriserade uk-radiostationer. Därjäm-
te har meddelats att behov föreligger av bilar intill en kostnad av 250 000
kronor, medan endast 100 000 kronor begärts i styrelsens petitaskrivelse av-
seende budgetåret 1964/65.

Angående angelägenheten av anskaffningarna hänvisas till vad general-
tullstyrelsen anfördt i anslagsäskanden avseende riksstaten 1964/65, se 1964
års statsverksproposition bil. 9, s. 69—70.

Tulljakter. Generaltullstyrelsen har anfördt att behov föreligger av ytterli-
gare 5 tulljakter, kostnadsberäknade till sammanlagt 1 625 000 kronor, för
att helt täcka avgången efter beräknade kassationer.

Tullracerbåtar. Härmed avses enligt generaltullstyrelsen ytterligare 6 ra-
cerbåtar för 100 000 kronor per styck av samma typ, som föreslagits till in-
köp i styrelsens anslagsäskanden avseende budgetåret 1964/65.

För *uk-radiostationer* beräknar generaltullstyrelsen kostnaderna till
300 000 kronor.

Sammanlagda kostnaden för beställningar för tullverket i investerings-
reserven skulle alltså utgöra (150 000 + 1 625 000 + 600 000 + 300 000 =)
2 675 000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i
investeringsreserven intages ovan angivna arbeten avseende anskaffningar
för tullverket med ett till 2 700 000 kronor avrundat belopp.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att
Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Tullverket: Anskaffning av viss materiel* å allmän
beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag
av 2 700 000 kronor.

F. Diverse

Reparations- och underhållskostnader m. m. under statens allmänna fastighetsfond

Arbetsmarknadsstyrelsen har från byggnadsstyrelsen och fångvårdsstyrelsen erhållit uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av reparations-, ändrings- och underhållsarbeten å fastigheter hänförliga till statens allmänna fastighetsfond, vilka arbeten icke kan finansieras inom ramen för under respektive delfonder för budgetåret 1964/65 beräknade anslagsposter.

Häri ingår bl. a. etapp II av ombyggnad av fastigheten Gustavianum vid universitetet i Uppsala, kostnadsberäknad till 380 000 kronor, ombyggnad av paleozoologiska avdelningen vid Naturhistoriska riksmuseet för 130 000 kronor samt ombyggnad av Medelhavsmuseet för 250 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven med den sammanlagda kostnaden av 11 500 000 kronor intages dylika arbeten i den omfattning och med den fördelning å delfonder, som framgår av följande sammanställning.

Delfond	Kronor
Slottsbyggnadernas delfond	3 000 000
Fångvårdsstyrelsens delfond	2 000 000
Byggnadsstyrelsens delfond	6 000 000
Uppsala universitets delfond	500 000

Det synes vara lämpligt, att kostnaderna i likhet med vad som gäller för beredskapsstaten för innevarande budgetår vid behov bestrides från det i det följande föreslagna anslaget *Allmänna beredskapsarbeten m. m.*

ECKLESIASTIKDEPARTEMENTET

Driftbudgeten

D. Skolväsendet

Bidrag till byggnadsarbeten m. m. inom skolväsendet

Allmänna skolor. Vid samråd med skolöverstyrelsen har arbetsmarknadsstyrelsen erhållit uppgifter om planeringsläget för skolbyggnader, som bedöms kunna påbörjas under budgetåret 1964/65. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår med anledning av vad sålunda framkommit att byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet för en sammanlagd kostnad av 50 000 000 kronor intages i investeringsreserven.

Skolöverstyrelsen har beräknat erforderligt statsbidrag till en byggnadsverksamhet motsvarande en sammanlagd kostnad av 50 miljoner kronor till 35 % eller ca 17,5 miljoner kronor. Statsbidrag till byggnader för det allmänna skolväsendet, som ingår i investeringsreserven, torde, såsom i sam-

band med fastställandet av allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 medgivits, få beviljas med överskridande av det å riksstaten uppförda förslagsanslaget till ändamålet.

Vid samråd med överstyrelsen för yrkesutbildning har arbetsmarknadsstyrelsen erhållit uppgifter om planeringsläget för yrkesskolbyggande som bedöms kunna påbörjas budgetåret 1964/65. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår med anledning av vad sålunda framkommit att byggnadsarbeten vid yrkesskolor intages i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av 20 000 000 kronor. Enligt överstyrelsens beräkningar i dess petita rörande bidragsanslag för budgetåret 1964/65 bör statsbidrag för närvarande utgå med i medeltal 40 % av byggnadskostnaderna. Behovet av statsbidrag för utförande av de till intagande i investeringsreserven föreslagna arbetena skulle sålunda uppgå till ca 8 000 000 kronor.

Statsbidrag till arbeten torde få beviljas med överskridande av å riksstaten uppfört förslagsanslag till ändamålet, därvid i förekommande fall skulle få beviljas jämväl bidrag till kostnader för anskaffande av första uppsättningen stadigvarande undervisningsmateriel.

Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor. Statsbidrag till permanenta lokaler för folkhögskolor må utgå med högst 75 % av ett bidragsunderlag, vilket beräknas på olika sätt beroende av lokalernas karaktär. Med stöd av föreliggande uppgifter om aktuella byggnadsföretag för folkhögskolorna synes i investeringsreserven kunna intagas arbeten avseende permanenta lokaler för folkhögskolor för en sammanlagd kostnad av 5 miljoner kronor. Erforderligt statsbidrag till dessa arbeten synes kunna uppskattas till ca 3,5 miljoner kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att arbeten avseende byggnader för folkhögskolor för en sammanlagd kostnad av 5 000 000 kronor intages i investeringsreserven.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 3 500 000 kronor.

E. Högre utbildning och forskning

g) Inredning och utrustning

Inredning och utrustning av lokaler vid universitet, högskolor m. m. Utrustningsnämnden för universitet och högskolor har med skrivelse den 12 augusti 1963 till arbetsmarknadsstyrelsen uppgivit inköp av sammanlagt 3 000 000 kronor som lämpliga att intagas i investeringsreserven. Av beloppet avser 2 600 000 kronor möbler, inredningar och armatur, medan 400 000 kronor avser laboratorieutrustning.

I 1964 års statsverksproposition, bil. 10, s. 536 och följande, har nämnden framlagt inrednings- och utrustningsplan för universitet och högskolor. I investeringsreserven synes böra intagas tidigareläggande till budgetåret 1964/65 av arbeten och anskaffningar avseende inredning och utrustning vid universitet och högskolor för en kostnad av 3 000 000 kronor.

Under åberopande av vad ovan anförts hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Inredning och utrustning av lokaler vid universitet, högskolor m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 3 000 000 kronor.

Reparationsarbeten å vissa byggnader. I investeringsreserven föreslås intagas vissa reparations- och ombyggnadsarbeten, se under finansdepartementet, reparations- och underhållskostnader m. m. under statens allmänna fastighetsfond.

Kapitalbudgeten

Statens allmänna fastighetsfond

Ombyggnad av Kungl. biblioteket. Byggnadsstyrelsen har med skrivelse den 5 november 1963 till arbetsmarknadsstyrelsen anfört att arbeten å etapp IV bör intagas i investeringsreserven. Kostnaderna för denna etapp beräknas till totalt 1 900 000 kronor, varav arbeten för 500 000 kronor kan utföras under budgetåret 1964/65. Byggnadshandlingar är i huvudsak färdiga. — I övrigt hänvisas till byggnadsstyrelsens framställning till Kungl. Maj:t i ärendet den 27 november 1961. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages etapp IV av ombyggnadsarbeten vid Kungl. biblioteket intill en kostnad av 500 000 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Ombyggnad av Kungl. biblioteket* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 500 000 kronor.

Ombyggnadsarbeten vid nationalmuseum. Byggnadsstyrelsen har i skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 5 november 1963 anfört att arbeten, avseende tredje etappen av ombyggnad av nationalmuseum kan intagas i investeringsreserven. Kostnaderna för hela etappen uppskattas till 3 miljoner kronor. Kungl. Maj:t har den 11 maj 1962 uppdragit åt byggnadsstyrelsen att upprätta byggnadsprogram rörande denna etapp av ombyggnadsarbeten inom nationalmuseum.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att ombyggnadsarbeten vid nationalmuseum intages i investeringsreserven intill en kostnad av 500 000 kronor samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Ombyggnadsarbeten vid nationalmuseum* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 500 000 kronor.

Byggnadsarbeten vid vissa universitet och högskolor. Byggnadsstyrelsen har i framställningar till Kungl. Maj:t den 15 juli och 30 augusti 1963 bl. a. hemställt om medgivande att inom kostnadsramen för nybyggnader för medicinska fakulteten vid universitetet i Göteborg utföra vissa ombyggnadsarbeten inom institutionerna för medicinsk kemi och fysiologi. Arbeten för 215 000 kronor beräknas icke inrymmas i investeringsplanen för budgetåret 1964/65.

I framställning till Kungl. Maj:t den 30 augusti 1963 har byggnadsstyrelsen anmält behov av baracker på Råö för avdelningen för elektroteknik vid

Chalmers tekniska högskola, etapp II. Kostnaderna beräknas till 125 000 kronor och arbetena beräknas kunna påbörjas hösten 1964.

De ovan angivna arbetena bör kunna ingå i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av 340 000 kronor. Då medel till universitet och högskolor — med undantag för Uppsala och Lund — i 1964 års statsverksproposition föreslagits upptagas under den gemensamma anslagstiteln Byggnadsarbeten vid vissa universitet och högskolor, synes anslag å allmän beredskapsstat böra uppföras under denna benämning, varvid förutsättes att beloppet jämväl får användas för forcering av andra byggnadsarbeten som bör hänföras till denna anslagstitel och om vilkas utförande statsmakterna fattat beslut.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten vid vissa universitet och högskolor* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 340 000 kronor.

JORDBRUKSDEPARTEMENTET

Driftbudgeten

C. Lantbrukets rationalisering och befrämjande av dess produktion m. m.

Av samråd med lantbruksstyrelsen har framgått att vissa rationaliseringsåtgärder eventuellt blir möjliga att utföra som investeringsreserv. Volymen för sysselsättning av arbetslösa lämpliga arbeten av ovan angivna slag kan för närvarande icke närmare uppskattas. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår icke uppförande av särskilda anslag å allmän beredskapsstat till dessa arbeten, därvid förutsättes, att medel från det i det följande till uppförande å allmän beredskapsstat föreslagna anslaget Allmänna beredskapsarbeten m. m. vid behov må anlitas vid finansiering av arbetena.

F. Forskning och undervisning på jordbrukets och trädgårdsnäringsens område

Bidrag till byggnadsarbeten vid lantbrukets yrkesskolor. Från lantbruksstyrelsen har inhämtats, att detaljprojektering är slutförd eller kan utan omgång slutföras för 7 byggnadsföretag av hög angelägenhetsgrad vid lantbruksundervisningsanstalter till vilka ordinarie statsbidrag t. o. m. budgetåret 1964/65 icke beräknas utgå. Statsbidraget för de av lantbruksstyrelsen sålunda angivna företagen beräknas till sammanlagt ca 2 500 000 kronor. Byggnadskostnaderna uppgår till sammanlagt ca 4 000 000 kronor.

På grund av vad arbetsmarknadsstyrelsen inhämtat från lantbruksstyrelsen föreslås, att i investeringsreserven intages byggnadsarbeten vid lantbruksundervisningsanstalter för en sammanlagd kostnad av 4 000 000 kronor.

Under återopande av vad ovan anförts hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till byggnadsarbeten vid lantbrukets yrkeskolor* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 2 500 000 kronor.

H. Skogsväsendet

Skogsstyrelsen har med skrivelse den 20 december 1963 samt vid ytterligare samråd lämnat vissa uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv avseende arbeten för det enskilda skogsbruket.

Skogsbruksskolor. I sin ovannämnda skrivelse har skogsstyrelsen lämnat uppgifter om byggnadsföretag vid skogsbruksskolor för en sammanlagd kostnad av ca 1 400 000 kronor, som är lämpliga att ingå i investeringsreserven.

I vad mån projekt utöver dem som nu kunnat specificeras kan komma till utförande under budgetåret 1964/65, kan icke för närvarande beräknas. Preliminärt synes i investeringsreserven böra intagas sådana arbeten för en kostnad av 1 500 000 kronor och det motsvarande anslagsbehovet beräknas till 1 000 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Omkostnader* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 1 000 000 kronor.

För *återväxtåtgärder och dikningar* beräknas huvuddelen av planlagda arbeten komma att utföras i ordinarie ordning. Investeringsreserven torde kunna uppskattas till arbeten för 1 000 000 kronor.

För *skogsvägbyggnader* har i 1964 års statsverksproposition, bil. 11, s. 189, föreslagits dels att statsbidrag må under budgetåret 1964/65 beviljas för sammanlagt högst 11 000 000 kronor, dels att anslag för ändamålet skall utgå i form av förslagsanslag. Vid igångsättande av skogsvägbyggnader inom den ordinarie ramen i den angivna omfattningen beräknas tillgången på ytterligare färdigplanerade skogsvägbyggnadsarbeten under 1964/65 motsvara en arbetsvolym av 7 000 000 kronor.

För *skogsröjningsarbeten* synes att döma av hittills föreliggande undersökningar och erfarenheter en investeringsreserv, motsvarande en kostnad av uppskattningsvis 15 000 000 kronor, kunna påräknas. Investeringsreserven av skogsvårdsarbeten och skogsvägsbyggnader för det enskilda skogsbruket skulle alltså uppskattningsvis omfatta arbeten för (1 000 000 + 7 000 000 + 15 000 000 =) 23 000 000 kronor. Skogsröjningar, som utföres i arbetslöshetsmotverkande syfte, torde i viss utsträckning komma att utföras som beredskapsarbeten, varvid medel skulle utgå av anslaget Allmänna beredskapsarbeten m. m.

I övrigt synes medelsbehovet för arbeten i investeringsreserven böra tillgodoses genom överskridande av ettdera förslagsanslaget Statens skogsförbättringsanslag eller Vägbyggnader å skogar i enskild ägo. Därvid bör myndigande utverkas att under de förutsättningar, som gäller för beredskapsstaten, överskrida de ramar för beviljande av ifrågakvarande statsbidrag, som kan komma att fastställas.

Under återopande av vad ovan anförts hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att de rambelopp, som i 1964

års statsverksproposition föreslagits för beviljande av bidrag från Statens skogsförbättringsanslag och anslaget Vägbyggnader å skogar i enskild ägo under de förutsättningar, som gäller för beredskapsstatens ikraftträdande måtte enligt Kungl. Maj:ts bestämmande få överskridas.

Kapitalbudgeten

Statens affärsverksfonder

Domänverket

I skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen har domänstyrelsen lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv. Domänstyrelsen har anfört följande.

Husbyggnadsarbeten. Investeringar i normal turordning avseende bostadshus och ekonomibyggnader för en sammanlagd kostnad av ca 13 milj. kronor beräknas komma till utförande under år 1964. I investeringsreserven kan ingå arbeten av motsvarande slag för en sammanlagd kostnad av 3,5 miljoner kronor fördelade på ca 35 nybyggnader och 40 ombyggnader och reparationer.

Nydikning. Normalinvesteringen beräknas till ca 0,5 miljoner kronor. Som investeringsreserv synes arbeten för samma belopp böra upptagas.

Dikesrensning. Normalinvesteringen uppgår till ca 0,8 miljoner kronor. I investeringsreserven bör intagas arbeten i en omfattning motsvarande samma belopp.

Skogsvårdsarbeten. Normalinvesteringen beräknas till ca 25 miljoner kronor. I investeringsreserven bör intagas arbeten, huvudsakligen hyggesrensning och röjning, för 2,6 miljoner kronor.

Vägbyggnadsarbeten. Normalinvesteringen beräknas till ca 10 miljoner kronor. I investeringsreserven bör intagas arbeten för 15 miljoner kronor.

Av domänverket angivet urvalsmaterial för investeringsreserven omfattar sålunda arbeten för en sammanlagd kostnad av ca $(3,5 + 0,5 + 0,8 + 2,6 + 15 =)$ 22,4 miljoner kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages arbeten för en sammanlagd kostnad av 22 000 000 kronor.

Styrelsen vill angående åtgärder på naturvårdsobjekt hänvisa till vad därom anförts i det följande beträffande förslag till anslag till Allmänna beredskapsarbeten m. m.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Avsättning till domänverkets fond* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 22 000 000 kronor.

Statens utlåningsfonder

Fiskerilånefonden. I syfte att befrämja sysselsättningen inom den mindre varvsindustrin beslöt 1959 års riksdag med bifall till i proposition 125 framlagt förslag, bil. 6, att till fiskerilånefonden å tilläggsstat II till riks-

staten för budgetåret 1958/59 anvisa ett anslag av 5 000 000 kronor. I arbetslöshetsbekämpande syfte beviljade fiskeristyrelsen under 1959 lån till ett sammanlagt belopp av 3 198 000 kronor. Under åren 1960—1963 har dylika lån icke beviljats.

Å allmän beredskapsstat för budgetåret 1963/64 uppfördes till fiskerilånefonden ett anslag av 5 000 000 kronor (prop. 1963: 38, s. 38, Bihang B, s. 37). Enär här ifrågavarande långivning tidigare visat sig utgöra ett värdefullt komplement till sysselsättningspolitiken, finner arbetsmarknadsstyrelsen det önskvärt, att fiskeristyrelsen även under budgetåret 1964/65 där- est arbetsmarknadsläget ger anledning därtill, utöver ordinarie lånemedel, må kunna bevilja lån för beställningar hos mindre och medelstora varv samt motorverkstäder.

Efter samråd med fiskeristyrelsen hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Fiskerilånefonden* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 5 000 000 kronor.

HANDELSDEPARTEMENTET

Driftbudgeten

C. Sveriges geologiska undersökning

Sveriges geologiska undersökning har i skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 15 oktober 1963 lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv. Geologiska undersökningen har därvid meddelat att behov föreligger att anlägga tillfälliga transportleder och vissa provisoriska vägar. Vidare anföres att behov föreligger av anskaffningar av diamanborrmaskiner, diverse fordon och husvagnar m. m. för en kostnad av tillsammans ca 1 000 000 kronor. Medel till sådana anskaffningar utgår i normal ordning från anslagen Utrustning, Malmletning och Järnmalmsinventering m. m. i Norrbotten.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår icke uppförande av särskilda anslag å allmän beredskapsstat för de av Sveriges geologiska undersökning föreslagna väg- och transportledsföretagen. Styrelsen förutsätter att det i det följande föreslagna anslaget Allmänna beredskapsarbeten m. m. vid behov må anlitas för finansiering av dessa arbeten.

Under återopande av vad ovan anförts föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att de angivna anskaffningarna intages i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av 1 100 000 kronor samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra följande anslag, nämligen

	Kronor
<i>Sveriges geologiska undersökning: Utrustning</i>	250 000
<i>Sveriges geologiska undersökning: Malmletning . .</i>	400 000
<i>Sveriges geologiska undersökning: Järnmalmsin-</i> <i>ventering m. m. i Norrbotten</i>	450 000

J. Ekonomisk försvarsberedskap

Distributionsmateriel för olja. Efter samråd med överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages anskaffningar av distributionsmateriel för en sammanlagd kostnad av 4 000 000 kronor. Enär närmare uppgifter om anskaffningarna av sekretesskäl icke bör lämnas här, får arbetsmarknadsstyrelsen beträffande angelägenheten hänvisa till dels överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap dels dess petitaskrivelse den 28 augusti 1963.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Distributionsmateriel för olja* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 4 000 000 kronor.

Kapitalbudgeten

Diverse kapitalfonder

Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond

Anordnande av drivmedelsförråd. Efter samråd med överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att arbeten för en total byggnadskostnad av 8 000 000 kronor intages i investeringsreserven. Härav kan arbeten för 2 000 000 kronor utföras under budgetåret 1964/65.

Enär arbetena är av den beskaffenhet, att närmare uppgifter om desamma av sekretesskäl icke bör lämnas här, får arbetsmarknadsstyrelsen beträffande arbetenas angelägenhet hänvisa till dels överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap dels dess anslagsframställning till Kungl. Maj:t den 28 augusti 1963.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra följande anslag nämligen

	Kronor
<i>Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förrådsfond:</i>	
<i>Anordnande av drivmedelsförråd</i>	2 000 000

INRIKESDEPARTEMENTET

*Driftbudgeten***C. Arbetsmarknad m. m.**

Av skäl, som anförts i samband med anslagsäskande å beredskapsstat till Vissa sysselsättningspolitiska åtgärder i arbetsmarknadsstyrelsens förslag till investeringsreserv för budgetåret 1962/63, se prop. 1962: 116, Bihang B, s. 13, synes behov föreligga av ett samlingsanslag motsvarande det å den allmänna beredskapsstaten för innevarande budgetår uppförda anslaget Vissa sysselsättningspolitiska åtgärder. Samlingsanslaget motsvarar å riksstaten närmast det anslag, som i 1964 års statsverksproposition föreslagits uppföras till Allmänna beredskapsarbeten m. m., varför denna benämning å samlingsanslaget använts i det följande.

Detta samlingsanslag avses få anlitas för att bestrida kostnader för sådana i sysselsättningssyfte anordnade *statliga* arbeten och anskaffningar vartill anslag uppförts å riksstat eller allmän beredskapsstat eller beträffande vilka statsmakterna eljest medgivit utförande, men vilka kostnader icke kan bestridas inom ramen för uppförda sakanslag eller därutöver förefintliga bemyndiganden eller stater. Anslaget skulle få användas också för bestridande av kostnader för frakter, förrådsbyggnader och förrådshållning, som föranledes av ifrågavarande anskaffningar.

Samlingsanslaget avses få anlitas även för bestridande av å statsverket fallande kostnader för sådana *kommunala och enskilda* arbetsföretag, såväl anläggningsarbeten och husbyggnadsarbeten som anskaffningar, till vilka bidragsanslag uppförts å riksstat eller allmän beredskapsstat, men vilka kostnader icke kan bestridas inom ramen för respektive bidragsanslag.

Ett sådant anslag kan bl. a. behöva anlitas för finansiering av väg- och brobyggnader i den mån de å beredskapsstaten i det föregående föreslagna anslagen icke kan anlitas för ändamålet.

Som i det föregående (under IV:e och VII:e huvudtitlarna) anförts skulle anslaget få anlitas för reparations- och underhållsarbeten å byggnader och anläggningar, hänförliga till försvarets fonder eller statens allmänna fastighetsfond. — Andra ändamål till vilka samlingsanslaget kan behöva anlitas, är åtgärder på naturvårdsområdet, vissa mindre vägarbeten för Sveriges geologiska undersökning samt arbetsprojekt avseende jordbrukets rationalisering samt idrotts- och fritidsanläggningar.

I fråga om dessa senare må erinras om att avvägningen och utformningen av åtgärder, som från samhällets sida bör vidtagas för att tillgodose behovet av friluftsanläggningar för närvarande behandlas av 1962 års fritidsutredning. I en promemoria till kommunikationsdepartementet har sistnämnda utredning uttalat, att det stöd som för närvarande utgår från fonden för friluftslivets främjande är i högsta grad otillräckligt. I samband därmed har förslag framförts om höjningar av anslaget till fonden för friluftslivets främjande, vilka endast delvis vunnit tillstyrkande i 1964 års statsverksproposition. Möjligheter torde föreligga att öka investeringsverksamheten å detta område om arbetsmarknadsläget ger anledning härtill.

Samlingsanslaget avses få anlitas för bestridande av jämväl å statsverket fallande kostnader för arbeten till vilkas utförande i normal ordning statsbidrag icke må ifrågakomma, men vilka arbeten utföres såsom beredskapsarbeten eller till följd av utläggande av beställning hos industriföretag för beredande av sysselsättning. Arbetsmarknadsstyrelsen får i avseende å det senast angivna slaget av arbeten erinra om att Kungl. Maj:t genom beslut den 8 februari 1963 bemyndigade styrelsen, att under år 1963 från det å riksstaten uppförda reservationsanslaget till Vissa sysselsättningspolitiska åtgärder bevilja kommuner, landstingskommuner, andra kommunala samfälligheter samt kommunala bolag statsbidrag med högst 20 procent av inköpssumman vid beställningar hos verkstadsindustrin i sysselsättningsfrämjande syfte i den mån statsbidrag icke utgår i annan ordning.

Samlingsanslaget bör vidare kunna anlitas för bestridande av sådana merkostnader för kommunala och enskilda arbeten, som icke kan täckas av statsbidrag enligt särskild författning. Vid utförande av arbeten i syfte att motverka arbetslöshet kan nämligen merkostnader uppkomma till följd av att arbete måste utföras under mindre lämplig årtid eller till följd av andra orsaker som inverkar kostnadsfördyrande. För dylika slag av merkostnader bör såsom hittills gälla, att grunderna för statsbidrag till kommuner och enskilda vid utförande av arbeten skall kunna jämkas, där så erfordras med hänsyn till de särskilda förhållanden under vilka investeringsverksamheten kan komma att bedrivas.

Samlingsanslaget bör slutligen, efter medgivande av Kungl. Maj:t få anlitas för förstärkning av lånefonder som kan utnyttjas för investeringsändamål då en sådan förstärkning är erforderlig för att motverka arbetslöshet.

Ett anslag å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 till Allmänna beredskapsarbeten m. m. avses sålunda få användas för att bestrida

dels kostnader för sådana arbeten och anskaffningar av beskaffenhet att böra helt eller delvis bekostas av medel från anslag å allmän beredskapsstat, vilka icke kan komma till utförande inom anslagens kvantitativa ram;

dels kostnader för sådana arbeten och anskaffningar av beskaffenhet att böra helt eller delvis bekostas av medel från anslag å riksstat eller beträffande vilka statsmakterna eljest medgivit utförande, för vilka anslag icke uppförts å allmän beredskapsstat;

dels kostnader för beredskapsarbeten anordnade i enlighet med Kungl. Maj:ts kungörelse den 27 maj 1949 angående vissa statliga och statsunderstödda åtgärder vid arbetslöshet;

dels kostnader för statsbidrag till kommuner, kommunala samfälligheter och kommunala bolag för beställningar hos industri i sysselsättningsfrämjande syfte;

dels merkostnader, som direkt orsakas av att ett företag utföres i arbetslöshetsbekämpande syfte;

dels ock förstärkning av anslag för investeringsändamål under statens utlåningsfonder.

Beräkning av samlingsanslagets storlek kan grundas endast på uppskattningar. Med ovan föreslagen dispositionsrätt över anslaget synes det för nästa budgetår böra uppföras med 300 000 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Allmänna beredskapsarbeten m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 300 000 000 kronor.

Omskolning m. m. I 1964 års statsverksproposition, bil. 13, s. 105, har föreslagits ett förslagsanslag Omskolning m. m. av 135 000 000 kronor. I ett samsättningsläge, som påkallar användande av anslag från den allmänna beredskapsstaten, torde man få räkna med ett behov föreligger att utöka verksamheten med omskolningskurser. Arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter att under för beredskapsstaten gällande förutsättningar det i statsverkspropositionen upptagna förslagsanslaget Omskolning m. m. efter beslut av Kungl. Maj:t må överskridas.

Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet. Å allmän beredskapsstat för budgetåret 1963/64 uppfördes ett anslag för ovan nämnda ändamål av 28 000 000 kronor. Vid en betydande ökning av beredskapsarbetena torde inhyringsmöjligheterna av erforderliga schaktningsmaskiner minska väsentligt. Arbetsmarknadsstyrelsen beräknar den totala kostnaden för en maskinberedskap utöver den som beräknas finnas tillgänglig hos statliga verk, kommuner samt ifrågakommande entreprenörer till 30 000 000 kronor.

Flertalet arbetsplatser torde som regel få anordnas i närheten av hemorten. Arbetsmarknadsstyrelsen räknar dock med att förläggningar för ca 6 000 personer kommer att erfordras utöver de förläggningar styrelsen för närvarande förfogar över om investeringsreservens anläggningsarbeten utnyttjas i mera avsevärd omfattning. Kostnaden för förläggning i delat rum har beräknats till ca 7 000 kronor per person, varför de totala kostnaderna för tillgodoseende av behovet av arbetsvagnar, baracker, värmestugor m. m. beräknats till ca 40 000 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen finner det lämpligt, att här ifrågavarande beredskap för budgetåret 1964/65 gives en ökad omfattning jämfört med motsvarande beredskap för innevarande budgetår, och att ett anslag av 40 000 000 kronor uppföres å allmän beredskapsstat.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 40 000 000 kronor.

F. Civilförsvaret m. m.

Med skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 19 november 1963 samt vid förekommet samråd har civilförsvarsstyrelsen lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv avseende materielanskaffning samt anläggnings- och husbyggnadsarbeten.

Anskaffning av materiel. Materielanskaffningar fallande inom programmet för den planliga utbyggnaden av den nya civilförsvarsorganisationen kan intagas i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av 45 000 000 kronor.

Bidrag till byggande av skyddsrum. Arbeten för anordnande av ledningscentraler, observationsplatser samt skyddsplatser för andra framskjutna enheter för en sammanlagd kostnad av 9 000 000 kronor, motsvarande ett behov av statsbidrag med 6 000 000 kronor, kan intagas i investeringsreserven.

Bidrag till kommuner för anordnande av branddammar för civilförsvärsändamål. Arbeten för anordnande av branddammar för en sammanlagd kostnad av 900 000 kronor, motsvarande ett behov av statsbidrag med 600 000 kronor, kan intagas i investeringsreserven.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår sålunda, att i investeringsreserven intages de ovan angivna anskaffningarna samt byggnads- och anläggningsarbeten för en sammanlagd kostnad av 54 900 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra följande anslag, nämligen

	Kronor
<i>Anskaffning av civilförsvarsmateriel</i>	45 000 000
<i>Bidrag till byggande av skyddsrum</i>	6 000 000
<i>Bidrag till kommuner för anordnande av branddammar för civilförsvarsändamål</i>	600 000

Kapitalbudgeten

Statens allmänna fastighetsfond

Uppförande av förrådsbyggnader för civilförsvaret. Med skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 19 november 1963 har civilförsvarsstyrelsen lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserven.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att arbeten avseende uppförande av elva förrådsbyggnader för en beräknad kostnad av ca 225 000 kronor per byggnad eller sammanlagt 2 500 000 kronor, intages i investeringsreserven. Byggnaderna är enligt civilförsvarsstyrelsen erforderliga för tillgodoseende av den utökade förrådshållning, som följer av beslutad uppbyggnad av civilförsvaret.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Uppförande av förrådsbyggnader för civilförsvaret* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 2 500 000 kronor.

Statens utlåningsfonder

Lånefonden för allmänna samlingslokaler. Statens nämnd för samlingslokaler har i skrivelse den 11 oktober 1963 lämnat uppgifter för förslag till investeringsreserv till arbetsmarknadsstyrelsen.

Efter sålunda företaget samråd med statens nämnd för samlingslokaler samt komplettering av uppgifterna föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages företag avseende anordnande av allmänna samlingslokaler för en sammanlagd kostnad av 15 000 000 kronor, motsvarande ett lånebehov av ca 7 500 000 kronor. Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Lånefonden för allmänna samlingslokaler* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 uppföra ett anslag av 7 500 000 kronor.

Översikt av förslag till anslag

För finansiering, helt eller delvis, av till intagande i investeringsreserven föreslagna företag hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att uppföra anslag å allmän beredskapsstat för budgetåret 1964/65 med inalles 1 401 240 000 kronor enligt följande sammanställning och specifikation. Arbetsmarknadsstyrelsen har förutsatt, att vissa förslagsanslag å riksstaten skall få överskridas i erforderlig omfattning.

Sammanställning**Driftbudgeten**

II. Justitiedepartementet	5 000 000
IV. Försvarsdepartementet	173 000 000
V. Socialdepartementet	14 000 000
VI. Kommunikationsdepartementet	474 100 000
VII. Finansdepartementet	2 700 000
VIII. Ecklesiastikdepartementet	6 500 000
IX. Jordbruksdepartementet	3 500 000
X. Handelsdepartementet	5 100 000
XI. Inrikesdepartementet	391 600 000
	<hr/>
Summa kronor	1 075 500 000

Kapitalbudgeten

Statens affärsverksfonder	172 000 000
Luftfartsfonden	2 000 000
Statens allmänna fastighetsfond	16 540 000
Försvarets fonder	39 500 000
Statens utlåningsfonder	32 500 000
Fonden för låneunderstöd	3 000 000
Diverse kapitalfonder	60 200 000
	<hr/>
Summa kronor	325 740 000

Specifikation till driftbudgeten**II. Justitiedepartementet****E. Kriminalvården m. m.**

Fångvårdsanstalterna:

Maskin- och verktygsutrustning m. m.	1 000 000
Engångsanskaffning av inventarier m. m.	1 000 000
Anskaffning, montering och transport av baracker m. m.	3 000 000
	<hr/>
Summa kronor	5 000 000

IV. Försvarsdepartementet**B. Armén**

Anskaffning av materiel för armén	100 000 000
---	-------------

C. Marinen

Anskaffning av materiel för marinen	30 000 000
---	------------

D. Flygvapnet

Anskaffning av materiel för flygvapnet	30 000 000
--	------------

E. För krigsmakten gemensamma ändamål

Anskaffning av fortifikatorisk materiel	13 000 000
---	------------

Summa kronor	173 000 000
--------------	-------------

V. Socialdepartementet*C. Socialvård, nykterhetsvård m. m.*

Bidrag till anordnande samt om- och tillbyggnad av ålderdoms- hem	5 000 000
--	-----------

F. Medicinalstyrelsen m. m.

Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara	9 000 000
--	-----------

Summa kronor	14 000 000
--------------	------------

VI. Kommunikationsdepartementet*B. Väg- och vattenbyggnadsväsendet*

Vägunderhåll och vägbyggnader

Väghållningen på landet samt i städer och stads-
liknande samhällen, där kronan är väghållare:

Vägunderhållet	100 000 000
----------------------	-------------

Byggnad av vägar och broar	220 000 000
----------------------------------	-------------

Väghållningen i städer och stadsliknande samhäl-
len, som är väghållare:

Bidrag till byggnad av vägar och gator	55 000 000
--	------------

Enskild väghållning:

Bidrag till byggnad av enskilda vägar	3 000 000	378 000 000
---	-----------	-------------

Vatten- och avloppsanläggningar

Bidrag till vatten- och avloppsanläggningar	60 000 000
---	------------

D. Sjöfart

Sjöfartsverket

Lots- och fyrstaten:

Omkostnader	300 000
-------------------	---------

Säkerhetsanstalter för sjöfarten m. m.

Säkerhetsanstalter för sjöfarten	9 400 000
--	-----------

Anskaffning av lotsbåtar	4 600 000
--------------------------------	-----------

Mättnings- och rekognosceringsverksamhet	4 100 000	18 100 000
--	-----------	------------

Hamnar och farleder

Bidrag till handelshamnar och farleder	7 000 000
--	-----------

Statliga farledsarbeten	3 500 000
-------------------------------	-----------

Bidrag till byggnad av fiskehamnar m. m.	2 700 000
---	-----------

Bidrag till byggnad och underhåll av mindre hamnar och farleder	4 500 000	17 700 000
--	-----------	------------

Summa kronor	474 100 000
--------------	-------------

VII. Finansdepartementet

C. Skatte- och kontrollväsen

Tullverket:

Anskaffning av viss materiel	2 700 000	
	<u>Summa kronor</u>	2 700 000

VIII. Ecklesiastikdepartementet

D. Skolväsendet

Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor	3 500 000	
---	-----------	--

E. Högre utbildning och forskning

Inredning och utrustning av lokaler vid universitet, högskolor m. m.	3 000 000	
	<u>Summa kronor</u>	6 500 000

IX. Jordbruksdepartementet

F. Forskning och undervisning på jordbrukets och
trädgårdsnäringsens område

Bidrag till byggnadsarbeten vid lantbrukets yrkesskolor	2 500 000	
--	-----------	--

H. Skogsväsendet

Bidrag till skogsvårdsstyrelserna:

Omkostnader	1 000 000	
	<u>Summa kronor</u>	3 500 000

X. Handelsdepartementet

C. Sveriges geologiska undersökning

Sveriges geologiska undersökning:

Utrustning	250 000	
Malmletning	400 000	
Järnmalmsinventering m. m. i Norrbotten	450 000	1 100 000

I. Ekonomisk försvarsberedskap

Distributionsmateriel för olja	4 000 000	
	<u>Summa kronor</u>	5 100 000

XI. Inrikesdepartementet

C. Arbetsmarknad m. m.

Allmänna beredskapsarbeten m. m.	300 000 000	
Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förråds- verksamhet	40 000 000	340 000 000

F. Civilförsvaret m. m.

Anskaffning av civilförsvarsmateriel	45 000 000	
Bidrag till byggande av skyddsrum	6 000 000	

Bidrag till kommuner för anordnande av brand- dammar för civilförsvarsändamål	600 000	51 600 000
	<u>Summa kronor</u>	<u>391 600 000</u>

Specifikation till kapitalbudgeten

Statens affärsverksfonder

<i>A. Postverket</i>		
Posthus m. m.		2 000 000
<i>B. Televerket</i>		
Teleanläggningar m. m.		45 000 000
<i>C. Statens järnvägar</i>		
Järnvägar m. m.		83 000 000
<i>D. Statens vattenfallsverk</i>		
Kraftstationer m. m.		20 000 000
<i>E. Domänverket</i>		
Avsättning till domänverkets fond		22 000 000
	<u>Summa kronor</u>	<u>172 000 000</u>

Luftfartsfonden

<i>Kommunikationsdepartementet</i>		
Flygplatser m. m.		2 000 000
	<u>Summa kronor</u>	<u>2 000 000</u>

Statens allmänna fastighetsfond

<i>Justitiedepartementet</i>		
Vissa byggnadsarbeten för fångvården		2 000 000
<i>Socialdepartementet</i>		
Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårds- skolorna	3 000 000	
Vissa byggnadsarbeten m.m. vid statens vårdan- stalter för alkoholmissbrukare	<u>400 000</u>	3 400 000
<i>Kommunikationsdepartementet</i>		
Säkerhetsanstalter för sjöfarten		7 300 000
<i>Ecklesiastikdepartementet</i>		
Ombyggnad av Kungl. biblioteket	500 000	
Ombyggnadsarbeten vid Nationalmuseum	500 000	
Byggnadsarbeten vid vissa universitet och hög- skolor	<u>340 000</u>	1 340 000
<i>Inrikesdepartementet</i>		
Uppförande av förrådbyggnader för civilförsvaret		2 500 000
	<u>Summa kronor</u>	<u>16 540 000</u>

Försvarets fonder

A. Försvarets fastighetsfond

Kasernbyggnaders delfond:

Byggnadsarbeten för armén	5 000 000	
Byggnadsarbeten för marinen	1 500 000	
Byggnadsarbeten för flygvapnet	4 000 000	
Flygfältsarbeten m. m.	9 000 000	19 500 000

Befästningars delfond:

Befästningsarbeten för gemensamma ändamål ..	11 000 000	
Befästningsarbeten för armén	6 000 000	
Befästningsarbeten för marinen	2 000 000	
Befästningsarbeten för flygvapnet	1 000 000	20 000 000

Summa kronor 39 500 000

Statens utlåningsfonder

Kommunikationsdepartementet

Statens lånefond för den mindre skeppsfarten	20 000 000
--	------------

Jordbruksdepartementet

Fiskerilånefonden	5 000 000
-------------------------	-----------

Inrikesdepartementet

Lånefonden för allmänna samlingslokaler	7 500 000
---	-----------

Summa kronor 32 500 000

Fonden för låneunderstöd

Socialdepartementet

Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m.	3 000 000
--	-----------

Summa kronor 3 000 000

Diverse kapitalfonder

Kommunikationsdepartementet

Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond:

Vägmaskiner m. m.	58 200 000
------------------------	------------

Handelsdepartementet

Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond:

Anordnande av drivmedelsförråd	2 000 000
--------------------------------------	-----------

Summa kronor 60 200 000

Innehållsförteckning

	Sid. i Bih. B
Inledning	1
Investeringsreservens omfattning och sammansättning	1
Sammandrag av i förslag till investeringsreserv för budgetåret 1964/65 ingående arbeten	4
Investeringsreservens finansiering	5
<i>Justitiedepartementet</i>	
Kriminalvården m. m.	6
Fångvårdsanstalterna:	
Maskin- och verktygsutrustning m. m.	6
Engångsanskaffning av inventarier m. m.	6
Anskaffning, montering och transport av baracker m. m.	6
Reparations- och underhållsarbeten	7
Vissa byggnadsarbeten för fångvården	7
<i>Försvarsdepartementet</i>	
Armén	
Intendenturmateriel m. m.	9
Tygmateriel m. m.	9
Marinen	
Intendenturmateriel m. m.	10
Flytande materiel, vapenmateriel m. m.	10
Flygvapnet	
Intendenturmateriel m. m.	11
Flygmateriel m. m.	11
För krigsmakten gemensamma ändamål	
Materielanskaffning m. m.	12
Reparations- och underhållskostnader m. m. under försvarets fastighetsfond	12
Byggnadsarbeten för armén	13
Byggnadsarbeten för marinen	13
Byggnadsarbeten för flygvapnet	14
Flygfältsarbeten m. m.	14
Befästningsarbeten för gemensamma ändamål	14
Befästningsarbeten för armén	14
Befästningsarbeten för marinen	14
Befästningsarbeten för flygvapnet	14
<i>Socialdepartementet</i>	
Bidrag till anordnande samt om- och tillbyggnad av ålderdomshem	15
Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara ..	15
Statens mentalsjukhus: Omkostnader	15
Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårdsskolorna	16
Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens vårdanstalter för alko- holmissbrukare	17
Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmiss- brukare m. m.	17

Kommunikationsdepartementet

Väghållningen på landet samt i städer och stadsliknande samhällen, där kronan är väghållare:	18
Väghållningen i städer och stadsliknande samhällen, som är väghållare:	
Väghållningen på landet samt i städer och stadsliknande samhällen, där kronan är väghållare:	18
Väghållningen i städer och stadsliknande samhällen, som är väghållare:	
Bidrag till byggande av vägar och broar	18
Bidrag till byggande av vägar och gator	19
Enskild väghållning:	
Bidrag till byggande av enskilda vägar	19
Vatten- och avloppsanläggningar:	
Bidrag till vatten- och avloppsanläggningar	19
Sjöfartsverket:	
Lots- och fyrstaten: Omkostnader	20
Säkerhetsanstalter för sjöfarten	20
Anskaffning av lotsbåtar	21
Mättnings- och rekognosceringsverksamhet	21
Bidrag till handelshamnar och farleder	22
Statliga farledsarbeten	22
Byggande av fiskehamnar	22
Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder	22
Postverket:	
Posthus m. m.	
Garagebyggnader m. m.	24
Anskaffning av automobiler m. m.	24
Driftmedel	24
Televerket:	
Teleanläggningar m. m.	
Telefonstationsbyggnader m. m.	24
Förråds- och verkstadsbyggnader	25
Telefon- och telegrafanläggningar	25
Drift- och rörelsemedel	25
Statens järnvägar:	
Bana och byggnader samt biltrafik	26
Elektriska anläggningar	27
Rullande materiel	27
Försvarsberedskap vid statens järnvägar	28
Inventarier m. m.	28
Statens vattenfallsverk:	
Kraftstationer m. m.	29
Kraftverksbyggnader och regleringar	29
Distributionsanläggningar	29
Övriga arbeten	29
Luftfartsverket:	
Flygplatser m. m.	30
Säkerhetsanstalter för sjöfarten	30
Statens lånefond för den mindre skeppsfarten	30
Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond: ¹	

¹ Se även under handelsdepartementet.

Vägmaskiner m. m.:	31
Garage- och förrådsbyggnader	31
Motorfordon och vägmaskiner	31
Effektförråd	31
Flytande materiel	31
<i>Finansdepartementet</i>	
Tullverket:	
Anskaffning av viss materiel	32
Reparations- och underhållskostnader m. m. under statens allmänna fastighetsfond	33
<i>Ecklesiastikdepartementet</i>	
Allmänna skolor	33
Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor	34
Inredning och utrustning av lokaler vid universitet, högskolor m. m.	34
Reparationsarbeten å vissa byggnader	35
Ombyggnad av Kungl. biblioteket	35
Ombyggnadsarbeten vid Nationalmuseum	35
Byggnadsarbeten vid vissa universitet och högskolor	35
<i>Jordbruksdepartementet</i>	
Lantbrukets rationalisering och befrämjande av dess produktion m. m.	36
Bidrag till byggnadsarbeten vid lantbrukets yrkesskolor	36
Skogsväsendet:	
Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Omkostnader	37
Skogsbruksskolor	37
Bidrag till vissa skogsvårdsåtgärder:	
Återväxtåtgärder och dikningar	37
Skogsvägbyggnader	37
Skogsröjningsarbeten	37
Domänverket	38
Fiskerilånefonden	38
<i>Handelsdepartementet</i>	
Sveriges geologiska undersökning:	39
Utrustning	39
Malmletning	39
Järnmalmsinventering m. m. i Norrbotten	39
Ekonomisk försvarsberedskap:	
Distributionsmateriel för olja	40
Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond: ¹	40
Anordnande av drivmedelsförråd	40
<i>Inrikesdepartementet</i>	
Arbetsmarknad m. m.	41
Allmänna beredskapsarbeten m. m.	42
Omskolning m. m.	43

¹ Se även under Kommunikationsdepartementet.

Sid. i bh.B

Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet ..	43
Civildförsvaret m. m.	43
Anskaffning av materiel	43
Bidrag till byggande av skyddsrum	43
Bidrag till kommuner för anordnande av branddammar för civil- försvarsändamål	43
Uppförande av förrådsbyggnader för civildförsvaret	44
Lånefonden för allmänna samlingslokaler	44
Översikt av förslag till anslag	45
Specifikation till driftbudgeten	45
Specifikation till kapitalbudgeten	48